

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"
Освітня програма	9939 Політологія
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	052 Політологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	9939
Назва ОП	Політологія
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	052 Політологія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Бучин Микола Антонович, Лебідь Дар`я Павлівна, Панасенко Ганна Сергіївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	05.03.2025 р. – 07.03.2025 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/87369>

Програма візиту експертної групи <https://uzhnu.edu.ua/en/infocentre/get/87819>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Висновок щодо відповідності критеріям. Позитивні практики за освітньою програмою:

Освітня програма «Політологія» в цілому відповідає встановленим критеріям на рівень В. Програма має чітко визначені цілі та результати навчання, враховує потреби зацікавлених сторін та відповідає вимогам законодавства. Ужгородський національний університет започаткував підготовку політологів у 1998 році, коли отримав ліцензію на підготовку фахівців-політологів. Сьогодні на ОП навчається 44 здобувачі вищої освіти за денною та заочною формами навчання. 2002 р. – перший випуск бакалаврів. Випускники працевлаштовані. 2014 р. – акредитація спеціальності «Політологія» за рівнем бакалавра. 2016 рік – розробка нової освітньої програми «Політологія». 2021 р. – затвердження оновленої освітньої програми відповідно до нового Стандарту вищої освіти. 2023, 2024 рр. перегляд та оновлення освітньої програми з урахуванням думки студентів, роботодавців та інших зацікавлених сторін. Кафедра демонструє ефективну налагоджену комунікацію зі стейкхолдерами. У січні 2025 р. – затверджено ОП 2024 року набору зі змінами. Університет постійно вдосконалює програму, щоб відповідати сучасним вимогам та потребам ринку праці. Викладачі кафедри, які забезпечують викладання на ОП, мають відповідну кваліфікацію, досвід науково-педагогічної та професійно-практичної діяльності. Займають високі рейтингові місця в загальноуніверситетському рейтингу. Постійно підвищують свою професійну майстерність. На ОП створені сприятливі умови для набуття та розвитку soft skills у здобувачів вищої освіти за рахунок вивчення ОК, участі у різноманітних тренінгах тощо. Реалізація студентоцентрованого підходу та принципів академічної свободи. Ефективна комунікація здобувачів із НПП та адміністрацією ЗВО. Активне поєднання навчання та наукової діяльності як НПП, так і здобувачів. Високий рівень інтернаціоналізації діяльності ЗВО. Матеріально-технічне забезпечення, навчально-методичні ресурси та доступність інфраструктури для викладачів і студентів створюють сприятливі умови для освітнього процесу. Безпечне середовище, що враховує потреби учасників освітнього процесу, а також наявність підтримки для студентів і процедур врегулювання конфліктів сприяють досягненню цілей навчання. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми. Під час акредитаційної експертизи було перевірено достовірність інформації, наданої у Відомостях про СО, проаналізовано надану документацію й інформацію, отриману на зустрічах з фокус-групами, що дало можливість зробити висновок про відповідність якісного рівня організації освітнього процесу.

Недоліки

Процедура обрання вибіркового дисциплін не повністю гарантує прозорість та об'єктивність процесу. Є потреба у посиленні окремих аспектів предметної області, таких, як: політика окремих країн і регіонів, сучасні політичні технології, політичне лідерство, комунікація в публічній сфері, політична етика, політична культура. Викладання дисциплін, що формують компетентності з історії та культури України, філософії, української мови, складають загальним обсягом 9 кредитів ЄКТС; іноземна мова вивчається впродовж двох семестрів загальним обсягом 6 кредитів ЄКТС. Неоптимальність дистанційної форми навчання для здобувачів ОП 3–4-х курсів. Несистемне та неструктуроване використання технологій дистанційного навчання на базі платформи Moodle. Виявлено технічні неточності в процесі розробки освітньої програми, які автори відомостей самоаналізу спочатку пояснювали врахуванням змін до Стандарту, внесені наказом МОН України від 13.06.2024 р. № 842, що суперечило встановленим ЕГ фактам, а на Резервній зустрічі нарешті було отримане пояснення про невідповідність відведених кредитів на кваліфікаційну роботу нормативним документам ЗВО, що призвело до зміни кількості кредитів у двох ОК.

Рекомендації

Розробляти лише актуальні робочі програми, які зможуть бути використані безпосередньо в навчальному процесі. Удосконалити процедуру обрання вибіркового дисциплін для забезпечення її прозорості та об'єктивності, шляхом, наприклад, автоматизації цього процесу, щоб кожен здобувач мав підтверджений вибір з відображенням реальної кількості спроб. Розширити можливості для вивчення іноземних мов, в тому числі мов країн, що межують з Україною. Збільшити обсяг кредитів ЄКТС для викладання дисциплін, що формують компетентності з історії та культури України, філософії, української мови, до не менше ніж 12 кредитів ЄКТС. Створити умови для вивчення англійської мови, як мови міжнародного академічного спілкування. Ретельно перевіряти зміст освітньої програми на кожному етапі затвердження. Призначити відповідальну особу за збір, аналіз та врахування інформації про кар'єрний шлях випускників на кафедрі політології та державного управління. Здійснювати навчання здобувачів ОП 3-4 курсів в очній чи змішаній формі. Закріпити у нормативно-правових актах структуру та розширити практику використання технологій дистанційного навчання на базі платформи Moodle. За можливості, розглянути план реконструкції криття в навчальному корпусі відповідно до вимог законодавства Переглянути та оновити нормативно-правові положення Університету, яким понад 5 років і та/або частково втратили свою актуальність. Посилити інформаційну підтримку вступників шляхом постійного оновлення та публікації актуальної інформації щодо правил прийому та процедур визнання результатів навчання на офіційному вебсайті університету. Забезпечити подальший розвиток та вдосконалення процедур визнання результатів навчання, зокрема в контексті міжнародної академічної мобільності. Після завершення програми академічної мобільності студента в Загребському університеті, детально проаналізувати всю процедуру та створити чіткий алгоритм для використання в майбутньому. Розширити можливості для залучення здобувачів до неформальної освіти, стимулюючи їхню активну участь у відповідних заходах та програмах. Провести перегляд ОП відповідно до змін до ЗУ "Про вищу освіту", що були затверджені в квітні 2024 р. щодо опису освітньої програми, а саме: форма навчання і розділ ОП "придатність до працевлаштування" щодо відповідності вказаних програмних результатів навчання, які набувають здобувачі

вищої освіти, тим видам економічної діяльності, що зазначені в профілі ОП, зокрема такі посади як: Менеджер (управитель) із зв'язків з громадськістю, Фахівець із зв'язків з громадськістю та пресою, Оглядач політичний, оскільки, наприклад, однієї ОК "Політичний PR" не достатньо для набуття відповідних професійних компетенцій. Більш чітко та конкретно відобразити набуття ЗК07, зокрема "рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя", в робочих програмах ОК.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проєктування освітньої програми:

1. Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

ОП розроблена відповідно до Стандарту ВО за спеціальністю 052 "Політологія" для першого (бакалаврського) рівня (наказ МОН України від 10.07.2020 р. № 911). Чинну редакцію ОП було затверджено 07.03.2024 р. Враховано зміни до Стандарту, внесені наказом МОН України від 13.06.2024 р. № 842. ОП затверджено зі змінами 02.07.2024 р. і 28.01.2025 р. Програма базується на чинних нормативних документах у сфері ВО та внутрішніх документах УжНУ (Зустрічі 1; 2; Резервна). Проте варто відзначити, що останній перегляд (затвердження) ОП був зумовлений технічними неточностями, зокрема невідповідністю відведених кредитів на кваліфікаційну роботу нормативним документам ЗВО, що призвело до зміни кількості кредитів у двох ОК: з ОК 37 до ОК 32 перенесено 1,5 кред (Резервна зустріч). ОП передбачає підготовку бакалаврів, що відповідає 6-му кваліфікаційному рівню НРК. ЗК та СК охоплюють широкий спектр знань, умінь і навичок, необхідних для цього рівня. Особлива увага приділяється розвитку аналітичних, дослідницьких та комунікативних компетентностей (ОК9, ОК14, ОК28, ОК29, ОК35–36). Цілі програми чітко сформульовані: підготовка кваліфікованих фахівців-політологів, здатних застосовувати теорії та методи політичної науки для розв'язання складних задач у політичній сфері. ОП має чітку структуру, що забезпечує послідовне досягнення ПРН. Вони охоплюють знання, уміння та навички, необхідні для успішної професійної діяльності, як це визначено Стандартом (Зустрічі 1; 2; 6; 9). Особливістю ОП є поглиблене вивчення політико-технологічних та прикладних дисциплін, електоральних і регіональних студій. ПРН детально описують, що повинен знати, вміти та демонструвати випускник після завершення навчання; охоплюють як теоретичні (знання політичних теорій, методології – ОК31, ОК11, ОК19, ОК23, ОК 27), так і практичні аспекти (аналіз політичних процесів, розробка політичних проєктів – ОК29, ОК30, ОК35, ОК36). НП включає обов'язкові та ВК, що також дозволяє студентам формувати індивідуальну освітню траєкторію. Викладання дисциплін, що формують компетентності з історії та культури України, філософії, української мови складають загальним обсягом 9 кред. ЄКТС, Іноземна мова вивчається впродовж двох семестрів загальним обсягом 6 кред. ЄКТС (Зустріч 7). Практична підготовка передбачає навчальну та виробничу практику в політичних партіях, громадських організаціях, органах державної влади та місцевого самоврядування. Розбіжності між ОП та Стандартом відсутні. ОП, хоч і не містить ОК "Фізичне виховання", проте забезпечує набуття ЗК07, зокрема "рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя" в межах інших ОК (див. підкритерій 2.2). Усі ПРН досягаються шляхом поєднання ОК ОП, зокрема обов'язкових. ЕГ звертає увагу що в квітні 2024 р. були затверджені зміни до ЗУ "Про вищу освіту", зокрема щодо опису ОП. ЕГ рекомендує ЗВО провести перегляд ОП відповідно до цих змін: форма навчання та придатність до працевлаштування.

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

Не передбачено.

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

ОП «Політологія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти УжНУ має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії УжНУ. Мета програми – підготовка кваліфікованих фахівців-політологів, що володіють теоретичними знаннями, практичними навичками та спеціальними компетентностями, необхідними для діяльності у професійних сферах, пов'язаних з політикою. Ця мета відповідає місії та стратегії УжНУ, оскільки ЗВО прагне готувати конкурентоспроможних фахівців, здатних робити внесок у розвиток суспільства. Основна місія Університету – неперервний інтелектуальний, професійний і духовний розвиток людини та громади, органічною складовою якої є сучасний вищий навчальний заклад (<https://surl.li/ybqvbw> - Статут УжНУ). ОП «Політологія» спрямована на підготовку саме таких фахівців у галузі політології. УжНУ має стратегічну мету розвитку наукових досліджень у галузі суспільних наук (Зустріч 1). Необхідна інформація розміщена у вільному доступі на сайті ЗВО та була перевірена під час візиту ЕГ на зустрічах з фокус-групами. Під час Зустрічі 1, було зазначено, що освітня політика Університету формується із врахуванням потреб стейкхолдерів, а саме: здобувачів вищої освіти, роботодавців, академічної спільноти та інших зацікавлених осіб. Також під час зазначеної зустрічі й усіх наступних, ЕГ було встановлено, що загальноуніверситетська освітня політика є, в першу чергу, студентоцентрованою. ОП «Політологія» передбачає залучення студентів до науково-дослідницької діяльності (Зустрічі 4; 8). ОП дотична до основних стратегічних цілей через налагодження належного освітнього та інформаційного обміну між здобувачами УжНУ, вітчизняним і міжнародним науково-освітнім середовищем, що підтверджується програмами внутрішньої та зовнішньої академічності. Наприклад, програма внутрішньої академічної мобільності у співпраці з кафедрою політології та державного управління ЧНУ імені Юрія Федьковича впродовж березня-травня 2024 р. УжНУ має на меті бути провідним центром освіти, науки і культури в регіоні та Україні, а також сприяти євроінтеграційним процесам (Регіональна стратегія розвитку Закарпатської області на період 2021 – 2027 років - <https://surl.gd/wsccod>) ОП «Політологія» спрямована на вивчення європейської інтеграції, міжнародних відносин, транскордонного співробітництва, що відповідає стратегічним пріоритетам УжНУ (Концепція інноваційного розвитку ДВНЗ «Ужгородський національний університет» на 2015-2025 рр. - <https://surl.gd/qwprqiy>). УжНУ прагне до розвитку партнерських відносин з іншими закладами освіти, науковими установами, органами влади, громадськими організаціями (Зустрічі 3; 6; 7; 8; Відкрита). ОП «Політологія» передбачає проходження практики в органах державної влади, місцевого самоврядування, політичних партіях, громадських організаціях, що сприяє налагодженню таких партнерств. Отже, ОП «Політологія» має чітко сформульовану мету, яка повністю відповідає місії та стратегії УжНУ.

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

Так, мета ОП та ПРН визначаються з урахуванням потреб зацікавлених сторін. Освітня програма «Політологія» бакалаврського рівня вищої освіти УжНУ передбачає активне залучення зацікавлених сторін до процесу її формування та реалізації. Зацікавленими сторонами є: здобувачі освіти; викладачі; випускники; роботодавці; органи державної влади та місцевого самоврядування; громадські організації; наукові установи. З метою врахування потреб зацікавлених сторін проводяться опитування та анкетування, організовуються зустрічі та консультації; залучаються до рецензування освітньої програми, враховуються їхні відгуки та пропозиції (Результати опитувань; Зустрічі 2; 4; 6; 9). Активно відбувається проведення гостьових лекцій за участю українських політиків та громадських діячів, учених та парламентів з країн ЄС (Зустрічі 1, 7). Відповідно до відомостей самооцінювання та протоколів засідання кафедри, наданих на запит ЕГ, було відзначено активну участь різних груп стейкхолдерів у формуванні різних компонентів і характеристик ОПП «Політологія» (прот. РГ: №1 від 31.08.2020 р.; №7 від 7.12.2023 р.; №10 від 24.06.2024 р.). З боку здобувачів освіти було відзначено їхній зв'язок із деканатом і кафедрою щодо надання пропозицій і зауважень, своєї думки та ступеня задоволеності освітніми послугами через періодичні опитування та анкетування (Зустріч 4); з боку НПП було заявлено про їхню постійну участь у внесенні пропозицій до різних освітніх компонентів ОПП задля оптимізації та вдосконалення (Зустріч 3); з боку роботодавців було зафіксовано (за документами та спілкуванням на зустрічі з ЕГ) регулярну їхню участь шляхом індивідуальних консультацій щодо вдосконалення ОПП, а також періодичного відвідування засідань кафедри (Зустріч 6). Мета та ПР орієнтовані як на традиційні напрямки застосування знань та навичок, так і на сучасні потреби, що знайшло своє відображення в рецензіях-відгуках, результатах опитування здобувачів, а також під час Зустрічей 2, 6. Відповідно до змісту програми її основним акцентом є формування системного наукового світогляду, здатності вирішувати складні задачі і проблеми у політичній сфері, розуміння засад академічної доброчесності. Існує запит на управлінські рішення, дослідницькі та аналітичні продукти, що ґрунтуються на сучасних підходах політичної науки - про що зазначили народні депутати, політичні аналітики, радники, начальники різноманітних управлінь тощо (Зустріч 6). Зокрема, програма передбачає проходження практики (<https://surl.li/prgtrpn>) в органах державної влади, місцевого самоврядування, політичних партіях, громадських організаціях, що забезпечує зворотний зв'язок з роботодавцями та дозволяє врахувати їхні вимоги до підготовки фахівців (Зустрічі 4; 6; 7; 9). Також, до розробки ОП залучаються випускники, які діляться своїм досвідом роботи та надають рекомендації щодо її вдосконалення (Результати опитувань <https://surl.gd/mnbuqh>, <https://surl.li/ubslkl>, <https://surl.li/exhkxd>; Зустріч 9).

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

ОП «Політологія» враховує різноманітні фактори при визначенні мети та ПРН. Зокрема, тенденції розвитку науки і спеціальності: ОП орієнтується на сучасні дослідження в галузі політології, включаючи порівняльну політологію, політичну регіоналістику, політичну конфліктологію, етнополітологію, теорію і практику децентралізації,

дослідження кордонів і транскордонне співробітництво в ЄС. Галузевий контекст відображено в змісті курсів (ОК 7-14, ОК 19-22 та ін.) через вміння розв'язувати спеціалізовані завдання в предметній сфері політології, застосовуючи широкий спектр сучасних теорій і методів політичних досліджень, що відображено в РП ОК (Зустрічі 1; 6; 9). ОП враховує потреби ринку праці, готуючи фахівців для роботи в органах державної влади, місцевого самоврядування, політичних партіях, громадських організаціях, аналітичних центрах, ЗМІ. Випускники працюють в органах державної влади і місцевого самоврядування, у громадському секторі, в наукових і освітніх установах, міжнародних організаціях, ЗМІ, рекламному секторі. Належний рівень отриманих знань і сформованих навичок дозволяє їм гідно конкурувати на ринку праці (Зустріч 9). Програма враховує регіональні особливості Закарпаття, зокрема його поліетнічність, прикордонне розташування, необхідність аналізу соціально-політичної стабільності. Регіональний контекст відображено в розв'язуванні здобувачами реальних кейсів для місцевих громад з використанням аналізу політичного контексту громади через співпрацю з ГО, політичними структурами, аналітичними центрами тощо (Зустрічі 1; 2; 4; 5; 7; 9). Отже, регіональний контекст вплинув на мету щодо підготовки фахівців для практичної та дослідницької роботи у сфері громадської активності, політдіяльності, місцевого самоврядування, держуправління, з належними навичками реалізації дослідницьких і практичних проєктів) та програмні РН (напр., РН 10, РН 13, РН 17, РН 20). ОП орієнтована на підготовку фахівців, здатних аналізувати та вирішувати проблеми, пов'язані з євроінтеграцією, транскордонним співробітництвом, децентралізацією, що є актуальним для України та її регіонів (ОК 10, ОК26, ОК27). ОП використовує досвід провідних українських та закордонних університетів у підготовці політологів: Волинський національний університет імені Лесі Українки, ЛНУ імені Івана Франка, Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, ЧНУ імені Юрія Федьковича, КНУ імені Тараса Шевченка, Інституту політології Пряшівського університету в Пряшеві, кафедри політології Університету Коменського в Братиславі, Університету Павла Йозефа Шафарика в Кошицях, кафедри політології Трнавського університету в Трнаві.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОП має чітко сформульовані цілі та результати навчання, що відповідають Стратегії розвитку ЗВО, а також враховано рекомендації стейкхолдерів, в тому числі з-за кордону. При розробці ОП враховано досвід вітчизняних та іноземних закладів вищої освіти. Діяльність за ОП характеризується реальною співпрацею із багатьма роботодавцями, які мотивовані до участі у формуванні якісної освітньої програми. Враховується галузевий і регіональний контекст і потреби ринку праці. В УжДУ діє процедура затвердження ОП, яка передбачає рецензування ОП представниками ринку праці, академічної спільноти та враховує інтереси здобувачів. ОП є актуальною для регіону і оновлюється з урахуванням позицій зацікавлених осіб. Активно запрошуються до участі в навчальному процесі гостьові лектори. Передбачені робочою групою інші (специфічні) ПРН, окрім тих, які сформульовані у Стандарті.

Недоліки

Технічні неточності в процесі розробки ОП.

Рекомендації

Ретельно перевіряти зміст ОП на етапі кожного затвердження (постійно). Провести перегляд ОП відповідно до змін до ЗУ "Про вищу освіту", що були затверджені в квітні 2024 р. щодо опису освітньої програми, а саме: форма навчання і розділ ОП "придатність до працевлаштування" щодо відповідності вказаних програмних результатів навчання, які набувають здобувачі вищої освіти, тим видам економічної діяльності, що зазначені в профілі ОП, зокрема такі посади як: Менеджер (управитель) із зв'язків з громадськістю, Фахівець із зв'язків з громадськістю та пресою, Оглядач політичний, оскільки, наприклад, однієї ОК "Політичний PR" не достатньо для набуття відповідних професійних компетенцій (до набору здобувачів 2025 р.).

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх

програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Наразі діє Стандарт вищої освіти за спеціальністю 052 Політологія для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затверджений Наказом МОН України № 911 від 10.07.2020. Обсяг ОП «Політологія» відповідає вимогам, визначених ст. 5 Закону України «Про вищу освіту» щодо обсягу навчального навантаження для відповідних програм і становить 240 кредитів ЄКТС. Відповідно до Стандарту мінімум 50 % обсягу освітньої програми має бути спрямоване на забезпечення загальних та спеціальних компетентностей за спеціальністю, визначених стандартом. Експертна група проаналізувала ОП «Політологія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, що затверджена вченою радою УжНУ (протокол від 07.03.2024 року № 3, зі змінами – від 02.07.2024 № 8 і від 28.01.2025 № 1) та з'ясувала, що обсяг ОП становить 240 кредитів ЄКТС. З них 60 кредитів ЄКТС виділено на дисципліни вільного вибору. В ОП 2021 та 2023 рр. затвердження така сама кількість кредитів (<https://surl.li/wcgqql>). Термін навчання – 3 роки 10 місяців. Атестація здобувачів освіти відбувається у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи. Отже, ОП «Політологія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, щодо обсягу ОП, відповідає Стандарту вищої освіти за спеціальністю 052 Політологія для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та іншим нормативним документам.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

ОП має чітку структуру, що охоплює 240 кредитів ЄКТС, включає ОК і ВК, що забезпечують логічну взаємопов'язану систему для досягнення заявленої мети та ПРН. Зміст ОП є структурованим за семестрами та роками навчання, ОК, включені до ОП, є змістовними. Обов'язкові ОК призводять до досягнення ПРН, що відображено через матрицю відповідності. НП для денної та заочної форми навчання має такі особливості: 1. Нормативний термін навчання: 3 р. 10 міс. 2. Загальний обсяг освітньої програми: 240 кред. ЄКТС. 3. Містять цикли дисциплін, що включають обов'язкові (цикл загальної та цикл професійної підготовки, практики та атестація) та вибіркові компоненти (цикл загальної (дисципліни із загальноуніверситетського каталогу) та цикл професійної підготовки (дисципліни із кафедрального каталогу)). 4. Для кожної дисципліни вказано кількість кредитів ЄКТС, форму контролю та семестр викладання. 5. Для зфн передбачено меншу кількість аудит. занять та більшу частку сам. роботи студентів. Обидва плани спрямовані на досягнення однакових компетентностей та РН, визначених Стандартом. Компоненти за вибором здобувачів вищої освіти підсилюють фахову складову освітньої програми. Разом з тим ЕГ зазначає, що до системи Нацагентства були завантажені РП, які не є чинними в поточному н. р., а будуть введені до навчального процесу, в тому числі, аж в 2027-2028 н.р. ЕГ з'ясувала, що це було зумовлено внутрішніми вимогами структурних відділів УжНУ (Зустріч з гарантом; Резерна). Проте такий підхід ЕГ вважає нераціональним, оскільки внутрішніми документами УжНУ передбачено затвердження РП за 2 місяці до початку навчального року, чого дотримуються НПП і керівництво факультету. Таким чином, щоб бути актуальними та відповідати нормативній базі, ці, затверджені наперед, РП будуть оновлюватись та перезатверджуватись. Чинні РП знаходяться у відкритому доступі (<https://surl.gd/yctmwx>; <https://uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/54466>). Зміст програми забезпечує формування загальнокультурних і громадянських компетентностей, необхідних для аналізу та визначення закономірностей суспільних процесів; широкий спектр дисциплін, що охоплюють різні аспекти політології, від теорії до практики, що сприяє розвитку критичного мислення та аналітичних навичок. Зокрема, ОК3, ОК5, ОК6, ОК9, ОК11, ОК33, ОК34 тощо (<https://surl.li/dghxja>); ВК: Політична соціологія, Етнополітика України, Соціальні комунікації, Комунікації у публічному управлінні, Жіноче політичне лідерство тощо (<https://surl.li/duxfoi>). Гуманітарна складова представлена з ОК, загальною кількістю 9 кред. ОП включає навчальну та виробничу практики (<https://surl.li/zjygmK>; <https://surl.li/sydxma>), а також інші практичні елементи, такі як участь у наукових заходах, круглих столах, дебатах та зустрічах з політичними та громадськими діячами, що сприяє розвитку практичних навичок та застосуванню теоретичних знань у реальних ситуаціях (<https://surl.li/pkudbt>; <https://surl.li/eaymdu>).

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Проаналізувавши зміст ОП «Політологія», зокрема об'єкт, цілі навчання, теоретичний зміст, методи, методики та технології, інструменти та обладнання, НП, відомості СО, ЕГ дійшла до висновку, що ОП відповідає предметній області спеціальності 052 Політологія. Аналіз ОП, робочих програм навчальних дисциплін (<https://surl.gd/yctmwx>; <https://uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/54466>) дозволяє зробити висновок, що всі ПРН та компетентності, які визначені ОП, забезпечуються обов'язковими ОК. В ОП відсутні ОК, які за змістом не відповідають предметній області спеціальності 052 Політологія. Програма охоплює ключові аспекти політології: теорію політики (ОК5, ОК6, ОК11, ОК19); політичні інститути та процеси: ОК15, ОК20, ОК24, ОК25, ОК33; міжнародні відносини та світова політика (ОК10, ОК23); методи політичних досліджень (ОК30, ОК31), практичні аспекти політології (ОК21, ОК22, ОК35, ОК36). Дотичні до політології дисципліни: ОК13, ОК14, ОК28, ОК32. Такий спектр дисциплін дозволяє студентам отримати ґрунтовні знання з ключових аспектів політології, що відповідає вимогам спеціальності. Проте ЕГ вбачає необхідність у посиленні таких аспектів предметної області: політика окремих країн і регіонів, сучасні політичні технології, політичне лідерство комунікація в публічній сфері, політична етика, політична культура (Зустрічі 6; 9). Мовна підготовка в ОП забезпечується: ОК1 Українська мова за професійним спрямуванням (3 кредити ЕСТS), ОК4

Іноземна мова (6 кредитів ECTS). Беручи до уваги тісну та налагоджену співпрацю з іноземними партнерами, ЕГ вважає, що було б доцільно запропонувати здобувачам вивчати іноземні мови, або впроваджувати їхні елементи, країн, що межують з Україною (наприклад, словацьку, польську, угорську). Це підвищило б рівень конкурентоспроможності випускників ОП. Тематика, об'єкт, предмет та завдання кваліфікаційних робіт відповідають предметній області спеціальності (<https://surl.gd/rosjea>; <https://surl.li/rqonyb>). Загалом, освітня програма «Політологія» забезпечує комплексний підхід до навчання, що дозволяє студентам розвинути необхідні компетентності для успішної кар'єри в галузі політології та суміжних сферах.

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

ОП передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії через ВК. Здобувачі вищої освіти мають можливість самостійно обирати навчальні дисципліни в обсязі 25% від загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для освітньої програми. Згідно наданих документів, відкритої інформації про ОП «Політологія» і під час візиту в УжНУ, ЕГ констатує, що в ЗВО наявне нормативне врегулювання процедури вибору навчальних дисциплін, оскільки процедура регулюється «Положенням про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ» (<https://surl.li/lkjtun>) та іншими внутрішніми документами Університету (<https://surl.li/hzejle>; <https://surl.gd/lcaesp>; <https://surl.li/cc/ctyuiw>; <https://surl.li/cbuzop>). Документи визначають етапи вибору, терміни його організації та інструменти запису на обрані дисципліни. Процедура забезпечує право вибирати ОК, що пропонуються для інших ОП і рівнів вищої освіти. Університет встановлює обмеження, враховуючи матеріальні та фінансові ресурси (Зустрічі 1; 2; 3; 4; 7), але завжди є можливість вибору хоча б з двох дисциплін (Зустріч 4; Резервна). Вимоги до структури та змісту каталогу ВК визначені (<https://surl.li/xalhgv>; <https://surl.li/lkjtun>). Каталог періодично оновлюється, а запропоновані дисципліни не дублюють одна одну (<https://surl.li/cc/nrwpup>). РП всіх ВК, включаючи їхній зміст, структуру, методи оцінювання та рекомендовану літературу, розміщені на сайті. Студенти мають можливість ознайомитися з РП до початку вибору дисциплін, щоб зробити усвідомлений вибір. Каталог вибіркових дисциплін також доступний в електронному вигляді та містить короткий опис кожного курсу (<https://surl.li/iboipo>). На сайті також представлений загальноуніверситетський каталог вибіркових навчальних дисциплін на 2025-26 н.р. (<https://surl.li/jjayaw>) Здобувачі освіти своєчасно поінформовані про процедуру вибору та запропоновані дисципліни (Зустріч 4). На початку кожного навчального року студенти отримують інформацію про процедуру обрання ВК, терміни подання заяв та перелік доступних курсів (Зустрічі 3; 7; 8). Інформація розміщується на сайті факультету, а також надходить від кураторів. Проводяться інформаційні зустрічі з викладачами та кураторами, де студенти можуть отримати відповіді на свої запитання (Зустрічі 7 і 8). Процедура обрання вибіркових дисциплін регламентована внутрішніми документами університету. Вибір здійснюється в письмовій (паперовій) формі, заява пишеться здобувачем, подається на кафедру, що, на думку ЕГ, не повністю забезпечує прозорість та об'єктивність процесу, оскільки ЕГ було виявлено неспівпадіння обраних (за заявою) та прослуханих здобувачем ВК (документи на запит, зустрічі 8 та Резервна). У разі виникнення питань або проблем студенти можуть звернутися до академічного керівника (Зустріч 4). Вносяться зміни до каталогу ВК та процедури вибору на основі відгуків студентів та працевластців (<https://surl.li/fyqzdm>; <https://surl.li/vpvmua>; <https://surl.li/azdkxm>).

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності.

ОП «Політологія» та НП передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності. Програма передбачає такі види практичної підготовки: Навчальна практика в політичних партіях і громадських організаціях (6 кред.), Виробнича практика в органах державної влади та місцевого самоврядування (9 кред) Практична підготовка спрямована на формування таких компетентностей: здатність застосовувати теоретичні знання на практиці, вміння аналізувати політичні процеси та події, навички роботи з інформаційними джерелами та базами даних, вміння готувати аналітичні матеріали та звіти, навички публічних виступів та ведення дискусій, вміння працювати в команді та налагоджувати комунікацію (ОП, РП, Зустрічі 6 і 9) Навчальна практика є першим етапом практичної підготовки і спрямована на ознайомлення студентів з основними напрямками професійної діяльності політолога (тривалість 4 тижні: дфн – 120 год. інд. роботи, 60 – сам. роботи; зфн навпаки – 60/120). Виробнича практика є наступним етапом і передбачає поглиблене вивчення конкретних аспектів професійної діяльності (тривалість 6 тижнів: дфн – 180 год. інд. роботи, 90 – сам. роботи; зфн навпаки – 90/180). Університет співпрацює з роботодавцями у формуванні цілей і завдань практичної підготовки, визначенні її змісту. Представники роботодавців беруть участь у розробці програм практик, а також у проведенні оцінювання результатів практичної підготовки (Зустріч 6). Програми практик постійно оновлюються з урахуванням останніх тенденцій розвитку політичної науки та практики. Студенти мають можливість ознайомитися з сучасними методами аналізу політичних процесів, а також з новітніми інформаційними технологіями, що використовуються в професійній діяльності політолога. Рівень задоволеності здобувачів освіти та випускників компетентностями, здобутими та/або розвиненими під час практичної підготовки за ОП, є високим (<https://surl.li/yoiknc>, <https://surl.gd/dadeba>, <https://surl.li/jepbpy>, <https://surl.li/vqwggey>, <https://surl.li/bunpdm>, <https://surl.li/cc/aljorq>). Відгуки студентів та випускників свідчать про те, що практична підготовка є ефективним інструментом формування професійних компетентностей (Зустрічі 4; 9). Також ці групи стейкхолдерів наголосили на необхідності збільшення практичної складової ОП. Університет має широку мережу баз практики, що відповідають конкретним видам практичної підготовки (<https://surl.li/gbflus>). Бази практики дозволяють забезпечити набуття визначених програмою практики результатів навчання. До таких баз практики належать:

органи державної влади та місцевого самоврядування, аналітичні центри та науково-дослідні інститути, громадські організації та політичні партії, ЗМІ тощо (Зустрічі 4; 6; 9).

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

ОП «Політологія» передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок, необхідних для їхньої професійної та особистісної реалізації. Зміст освітніх компонентів спрямований на формування таких соціальних навичок: вміння працювати в команді (ОК20, ОК24 ОК30), аналіз кейсів та проблемних ситуацій (ОК14, ОК30), робота над дослідницькими проектами (ОК22, ОК29, ОК31), здатність швидко навчатися: самостійна робота з науковою літературою, ініціативність, участь у наукових конференціях, круглих столах, дебатах, підготовка та презентація власних дослідницьких робіт (ОК5, ОК11, ОК33, ОК37), а також емоційний інтелект, критичне та стратегічне мислення тощо (Зустрічі 4; 6; 9; Відкрита). Акцент на тих чи інших соціальних навичках обґрунтовується вимогами сучасного ринку праці та потребами суспільства. Випускники ОП «Політологія» мають бути готові до роботи в умовах невизначеності та швидких змін, а також до ефективної комунікації та співпраці з різними стейкхолдерами (Зустрічі 6; 9). Здобувачі та випускники ОП зазначили, що набуття соціальних навичок сприяють наступні форми та методи навчання: інтерактивні лекції та семінари, групові проекти та презентації, аналіз кейсів та проблемних ситуацій, дебати та дискусії, тренінги з розвитку комунікативних навичок, участь у наукових конференціях та круглих столах, волонтерські ініціативи (Зустрічі 4 і 9). За результатами опитування здобувачів впродовж останніх років, понад 80% респондентів задоволені рівнем soft skills (<https://surl.li/offdxd>, <https://surl.li/cotrva>). Працедавці відзначають, що комунікативні та лідерські навички, уміння формулювати та відстоювати власну думку, наполегливість є перевагою студентів даної ОП.

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

Освітня програма «Політологія» УжНУ відповідає законодавчим вимогам та фактичному навантаженню здобувачів. Навчальні плани для освітньої програми «Політологія» розроблені окремо для студентів, які навчаються на денній та заочній формах навчання, згідно з внутрішніми правилами організації освітнього процесу в Ужгородському національному університеті. Загальний обсяг програми для отримання ступеня бакалавра становить 7200 годин, що еквівалентно 240 кредитам ЄКТС. З них 75% (5400 годин) припадає на обов'язкові дисципліни, а 25% (1800 годин) - на предмети за вибором студента. Кафедра проводить опитування студентів щодо їхнього фактичного навантаження під час вивчення кожної дисципліни. Результати опитувань аналізуються та враховуються під час коригування навчальних планів та програм дисциплін (протоколи кафедри на запит ЕГ). Викладачі також проводять моніторинг успішності студентів та їхнього часу, витраченого на виконання завдань (Зустріч 3). Співвідношення аудиторної та самостійної роботи визначається відповідно до вимог законодавства та з урахуванням специфіки кожної дисципліни. Для дисциплін, що передбачають активну роботу на семінарських заняттях, частка аудиторної роботи є більшою. Для студентів денної форми навчання передбачено 3152 години аудиторних занять, що становить 43,8% від загального обсягу програми. З них 1738 годин (55,1%) відведено на лекції, а 1414 годин (44,9%) - на практичні та лабораторні роботи. Решта 4048 годин (56,2%) від загального обсягу програми відводиться на самостійну та індивідуальну роботу студентів, включаючи 450 годин (6,25%) на практику та 225 годин (3,1%) на підсумкову атестацію. Для дисциплін, що передбачають виконання індивідуальних завдань та дослідницьких проектів, частка самостійної роботи є більшою. Щотижневе навантаження аудиторними годинами для студентів денної форми навчання коливається від 24 до 26 годин, залежно від курсу та семестру. Згідно з навчальним планом, час, виділений на самостійну роботу, становить не менше 50% для студентів денної форми навчання та не менше 70% для студентів заочної форми навчання від загального часу, відведеного на вивчення кожної дисципліни. Загалом, освітня програма «Політологія» УжНУ забезпечує належний баланс між аудиторною та самостійною роботою студентів, а також враховує їхнє фактичне навантаження.

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

У ЗВО наявні: Договір про співпрацю щодо організації дуальної форми здобуття вищої освіти; Положення про дуальну форму здобуття освіти; Тресторонній договір між здобувачем, ВНЗ та роботодавцем про здобуття освіти за дуальною формою тощо (<https://surl.li/cc/wyuzrk>) Дуальна форма навчання на ОП «Політологія» не запроваджена. ОП «Політологія» в УжНУ має на меті забезпечити практикоорієнтованість навчання, готуючи студентів до реальних професійних викликів. Інтеграція профільних (практичних) задач у навчальний процес відбувається через різноманітні методи та підходи. Наприклад, у межах вивчення таких дисциплін, як Вибірчі системи і технології, Методологія політичних досліджень, Аналіз публічної політики, Політичний PR, Політична конфліктологія тощо, студенти мають можливість оволодіти сучасними методами аналізу, програмним забезпеченням та інструментами, що використовуються в роботі політолога. Практичні заняття та лабораторні роботи передбачають роботу з реальними кейсами, аналіз політичних ситуацій, моделювання політичних процесів (РП, Зустрічі 3; 4). Здобувачі мають можливість працювати з реальними політичними документами, аналізувати статистичні дані, проводити

соціологічні опитування (Зустрічі 3 і 4). Оцінювання результатів навчання відбувається через систему контрольних заходів: усні та письмові опитування, тести, презентації, аналітичні звіти, курсові та кваліфікаційні роботи (<https://surl.li/kzbxbi>, <https://surl.gd/ptktd>, <https://surl.li/rmjoiw>). Університет співпрацює з роботодавцями при розробці програм практик, організації екскурсій, проведенні майстер-класів та лекцій. ОП передбачає Навчальну (ОК35) та Виробничу (ОК36) практику, що дозволяє студентам застосувати теоретичні знання на практиці в реальних умовах. Програми практик розробляється з урахуванням вимог до компетентностей, визначених стандартом вищої освіти (<https://surl.li/osrihs>, <https://surl.gd/rxptuv>). Базами практики є органи державної влади, місцевого самоврядування, аналітичні центри, громадські організації тощо (Зустріч 6). Результати практичної підготовки оцінюються на основі звітів студентів, відгуків керівників практики та захисту звітів (<https://surl.li/dasujc>). Роботодавці беруть участь в оцінюванні результатів практичної підготовки студентів. Студенти заохочуються до участі в роботі СНТ, тематичних гуртках, наукових конференціях (<https://surl.li/gjiuia>, <https://surl.lu/koqitt>, Зустрічі 4; 5). Тематика курсових та кваліфікаційних робіт спрямована на вирішення актуальних проблем політики, в тому числі за запитами роботодавців (<https://surl.li/tejupe>). Реалізація практичної підготовки регулюється «Положенням про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ»» (<https://surl.li/kzbxbi>) та «Положенням про практику студентів» (<https://surl.li/qljdwtd>), а також іншими документами (<https://surl.li/cc/heomkf>). Завдяки цим заходам, ОП «Політологія» забезпечує практикоорієнтованість навчання, готуючи студентів до успішної професійної діяльності.

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

В Університеті чинне Положення про діяльність ресурсного центру зі сталого розвитку при ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (<https://surl.li/fcbigq>). Освітня програма «Політологія» УжНУ спрямована на формування компетентностей, що відповідають Цілям сталого розвитку ООН до 2030 року (Зустрічі 1; 6; 9). Зокрема, ОП забезпечує набуття таких компетентностей: 1. Якісна освіта (ціль 4): забезпечення рівного доступу до якісної вищої освіти для всіх; формування критичного мислення та аналітичних навичок; розвиток здатності до навчання впродовж життя (Зустрічі 1; 9; <https://surl.li/nfexgc>). Цьому питанню, наприклад, присвячено розділ 4 Звіту ректора Ужгородського національного університету (<https://surl.li/ofydsl>) Також наявність ВК (загальноуніверситетський рівень), на кшталт, «Студентоцентрикований підхід у вищій школі» (<https://surl.li/nftgfi>), «Державні стандарти і якість вищої освіти» тощо. 2. Гендерна рівність (ціль 5): забезпечення гендерної рівності в освітньому процесі; формування розуміння гендерних питань у політиці та суспільстві та зменшення нерівності (ціль 10): формування розуміння причин та наслідків нерівності, розвиток здатності до аналізу та розв'язання проблем нерівності (<https://surl.li/cc/fihqif>). Центр гендерної освіти при Ужгородському національному університеті розпочав свою діяльність у 2003 році. Діяльність Центру спрямована на впровадження гендерної рівності у суспільстві, виховання гендерної свідомості і культури, задоволення й захисту рівних прав і можливостей жінок та чоловіків, створення умов для їх особистої та соціальної самореалізації (Зустріч 8). 3. Мир, справедливість та сильні інститути (ціль 16): формування розуміння принципів демократії, прав людини та верховенства права, розвиток здатності до аналізу та розв'язання політичних конфліктів, формування громадянської компетентності та активної громадянської позиції (ОК12, ОК14, ОК15, ОК23, ОК24, ОК25, ОК26, ОК35; ВК - <https://surl.li/bgamd>). Набуття цих компетентностей відбувається через вивчення відповідних дисциплін, участь у наукових дослідженнях, практичну підготовку та позанавчальну діяльність. Таким чином, освітня програма «Політологія» УжНУ робить внесок у досягнення Цілей сталого розвитку ООН до 2030 року, готуючи фахівців, здатних до аналізу та розв'язання актуальних проблем суспільства.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Зважаючи на відсутність суттєвих недоліків, а також наявні рекомендації щодо подальшого удосконалення ОП у контексті критерію 2, експертна група дійшла висновку, що ОП «Політологія» спеціальності 052 Політологія за першим освітнім рівнем вищої освіти відповідає рівню В за критерієм 2. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів відповідає вимогам законодавства та стандарту вищої освіти. Освітня програма має чітку структуру, освітні компоненти логічно взаємопов'язані та забезпечують досягнення заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми відповідає предметній області спеціальності 052 Політологія. Програма передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок, необхідних для професійної та особистісної реалізації. Обсяг окремих освітніх компонентів відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів та програмним результатам навчання. Структура освітньої програми та освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року.

Недоліки

Процедура обрання вибіркової дисципліни здійснюється в письмовій формі, заяви здобувачів подаються на випускову кафедру, що не повністю забезпечує прозорість та об'єктивність процесу. Викладання дисциплін, що формують компетентності з історії та культури України, філософії, української мови складають загальним обсягом 9 кредитів ЄКТС, іноземна мова вивчається впродовж двох семестрів загальним обсягом 6 кредитів ЄКТС.

Рекомендації

У повному обсязі використовувати наявну електронну платформу, яка дозволить студентам ознайомитися з переліком доступних вибіркової дисциплін, їхніми РП, розкладом та іншою необхідною інформацією. Забезпечити можливість подання заяв на обрання дисциплін через електронну систему, що дозволить автоматизувати процес та уникнути ручного введення даних. Впровадити систему ранжування дисциплін за пріоритетністю, що дозволить врахувати побажання студентів при розподілі місць. Забезпечити автоматичне формування списків студентів, які обрали ту чи іншу дисципліну, та інформування їх про результати розподілу (до початку наступного навчального року). Розробляти лише актуальні робочі програми, які зможуть бути використані безпосередньо в навчальному процесі, а не чекати свого впровадження впродовж років, втрачаючи актуальність і потребуючи суттєвих змін і декількох перезатверджень, щоб відповідати тогочасним вимогам (постійно). До наступного перегляду/затвердження ОП, залучивши всі групи стейкхолдерів, посилити певні аспекти предметної області, як: політичні інститути та процеси, політика окремих країн і регіонів, політичне лідерство, комунікація в публічній сфері, політична етика, політична культура, запровадивши відповідні ОК або додавши розділи до вивчення в уже наявні дисципліни. Розширити мовну підготовку, зокрема, шляхом збільшення кредитів на вивчення іноземної мови, впровадження елементів до існуючих курсів, започаткувати викладання кількох ОК іноземною мовою, а також пропонувати вивчати іноземні мови країн, що межують з Україною, задля досягнення випускниками ЗВО рівня B2 відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти (до наступного перегляду/затвердження ОП). Забезпечити викладання дисциплін, що формують компетентності з історії та культури України, філософії, української мови із загальним обсягом не менше 12 кредитів ЄКТС, замість наявних в ОП 9 кредитів (до початку наступного навчального року).

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому на навчання за освітньою програмою «Політологія» в УжНУ є чіткими, зрозумілими та доступними для потенційних вступників Вони містять детальну інформацію про етапи конкурсного відбору, строки та порядок реєстрації заяв, вимоги до документів, розрахунок конкурсного бала (калькулятор) тощо (<https://surl.cc/ghapeg>). Правила прийому оприлюднені на офіційному вебсайті УжНУ, що забезпечує вільний доступ до них (<https://surl.gd/tjwfmf>). Наявна в достатньому обсязі інформація щодо строків прийому на навчання, порядок прийому та умови конкурсного відбору. Аналіз змісту правил прийому на навчання за даною ОП демонструє відсутність будь-яких дискримінаційних положень Кожен абітурієнт має рівні можливості для подання документів, проходження конкурсного відбору та отримання місця в університеті, незалежно від статі, віку, етнічного походження, релігійних переконань, інвалідності, соціального чи економічного стану. Самі правила є чіткими та зрозумілими. Під час зустрічі зі здобувачами скарги щодо наявності дискримінаційних положень чи незрозумілості правил прийому на навчання були відсутні, здобувачі продемонстрували обізнаність правил прийому та повідомили про їхню чіткість та зрозумілість (Зустріч 4). Критерії відбору на освітню програму є доступними для вступників. Як приклад, Додаток 1 до Правил прийому на навчання для здобуття вищої освіти у ДВНЗ "УжНУ" у 2024 році розміщений на сайті та містить перелік освітніх програм, за якими оголошується прийом на навчання для здобуття освітніх ступенів, обсяги прийому, обсяги державного замовлення, вартість навчання за кошти фізичних і/або юридичних осіб, інформація про акредитацію спеціальностей (освітніх програм) (<https://surl.gd/wicpbs>). Правила прийому відповідають Умовам (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти, затвердженим Міністерством освіти і науки України.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

Правила прийому на навчання за освітньою програмою «Політологія» в УжНУ розроблені з урахуванням особливостей цієї спеціальності та вимог, встановлених Міністерством освіти і науки України. Відповідно до

Порядку Прийому та Правил прийому (п. 2.3): "Прийом на навчання проводиться на конкурсній пропозиції за спеціальностями (спеціалізаціями, предметними спеціальностями) відповідно до Переліку галузей знань і спеціальностей.." Окрема деталізація щодо спеціальності 052 – Політологія (у межах якої реалізується ОП "Політологія") міститься у Додатках до Правил прийому. Зокрема, Додаток 1 "Перелік спеціальностей (предметних спеціальностей, спеціалізацій), освітніх програм, за якими оголошується прийом на навчання для здобуття освітніх ступенів бакалавра та магістра, обсяги прийому, обсяги державного замовлення, вартість навчання за кошти фізичних і/або юридичних осіб, інформація про акредитацію спеціальностей (освітніх програм)" (<https://surl.li/bcrrkc>). Додаток 2 "Перелік спеціальностей для прийому на навчання осіб, які здобули освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста / освітній ступінь молодшого бакалавра (МБ), освітньо-професійний ступінь фахового молодшого бакалавра (ФМБ) (5 рівень НРК, НРК5), для здобуття ступеня бакалавра, магістра медичного та фармацевтичного спрямування зі скороченим строком навчання" (<https://surl.li/exfxtc>). Додаток 5 "Перелік вагових коефіцієнтів оцінок предметів національного мультипредметного тесту та творчого конкурсу" (<https://surl.li/yvsgzp>). Передбачений Стандартом скорочений виклад процедури вступу на основі повної загальної середньої освіти, ОКР молодший спеціаліст (ОС молодший бакалавр), ОПС фаховий молодший бакалавр наведений на відповідній сторінці Приймальної комісії ДВНЗ "УжНУ" (<https://surl.li/xogxrx>). Також ЕГ з'ясувала, що інформація у формі інтерпретації Правил прийому з їх фокусом на спеціальності кафедри політології і державного управління чи факультету суспільних наук публікується і оновлюється щорічно. Зокрема, 2023 р. – кафедра (<https://surl.li/fbxuhj>), 2024 р. – факультет (<https://surl.li/pxczxp>) До обговорення вимог Правил прийому долучаються представники адміністрації університету, факультету, кафедри політології, а також члени приймальної комісії. Таким чином, Правила прийому на навчання за освітньою програмою «Політологія» в УжНУ розроблені з урахуванням особливостей цієї спеціальності та забезпечують прозорий і справедливий процес відбору абітурієнтів.

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

Процедура визнання результатів навчання, здобутих на інших освітніх програмах, зокрема під час академічної мобільності, регулюється «Положенням про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ». Ця процедура гарантує надійність визнання результатів навчання шляхом: порівняння програм навчання та результатів навчання; оцінювання відповідності результатів навчання вимогам освітньої програми; прийняття рішення про перезарахування результатів навчання на основі оцінювання (документи на запит ЕГ; Зустрічі 3; 4). Інформування здобувачів щодо можливостей перезарахування результатів навчання відбувається шляхом розміщення інформації на сайті університету, проведення консультацій з академічними керівниками та представниками деканату. Практика застосування процедури визнання результатів навчання на ОП існує (за внутрішньою мобільністю). Насамперед варто зазначити, що завершеної академічної мобільності здобувачів вищої освіти бакалаврського рівня в рамках програми Erasmus+ на ОП «Політологія» ще не було, тому й немає апробованого алгоритму організації та реалізації такого виду мобільності. На запит ЕГ гарантом ОП було надіслано пакет документів, на підставі яких студент 3-го року навчання денної форми (ОП «Політологія») в лютому 2025 р. розпочав навчання в Загребському університеті (Хорватія). З документів видно, як здобуті результати навчання після завершення періоду навчання будуть визнані в рамках ОП «Політологія», відповідно до правил програми Erasmus і нормативних документів ДВНЗ «УжНУ». Зазначений здобувач був присутній на зустрічі в межах візиту, тому ЕГ мала можливість переконатись у наявності зазначеної процедури (Зустріч 4). Також ЕГ констатує, що впродовж квітня-травня 2024 р. на ОП реалізовувався пілотний проект внутрішньої академічної мобільності у співпраці з кафедрою політології та державного управління Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (<https://surl.li/dhvrzh>). Зокрема студенти з курсу ОП «Політологія» дистанційно долучилися до складу академічних груп ОП «Політологія» ЧНУ імені Юрія Федьковича і проходили навчання відповідно до погодженого розкладу занять (документи на запит ЕГ, в тому числі розпорядження № 98 по факультету суспільних наук від 12.04.2024 р.). За підсумками реалізації академічної мобільності була здійснено перезарахування набутих результатів навчання (Зустрічі 4; 8). Процедури визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, є зрозумілими, доступними на офіційному веб-ресурсі та застосовуються під час реалізації ОП «Політологія».

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

Процедура визнання РН, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, регулюється Положенням про порядок визнання в ДВНЗ «УжНУ» результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (<http://surl.li/qpihpy>). Ця процедура передбачає: подання здобувачем освіти заяви про визнання результатів навчання; подання документів, що підтверджують результати навчання; розгляд заяви та документів комісією з визнання результатів навчання; прийняття рішення про визнання результатів навчання (Зустрічі 3; 4). У разі наявності в РП ОК рекомендацій НПП щодо можливості проходження визначеного онлайн курсу чи іншого елементу неформального навчання, додаткової процедури визнання результатів неформального навчання не потрібно. Зарахування результатів навчання з певного ОК може бути повне або часткове. Інформування здобувачів

щодо можливостей перезарахування результатів навчання відбувається шляхом розміщення інформації на сайті університету, проведення консультацій з викладачами та кураторами (Зустріч 7). Критерії визнання РН, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті: відповідність результатів навчання вимогам освітньої програми; наявність документів, що підтверджують результати навчання; результати співбесіди зі здобувачем освіти (за потреби). Поточний і підсумковий контроль з ОК здійснюється викладачем відповідно до системи оцінювання РН в університеті та політики ОК. Практика застосування процедури визнання результатів навчання на ОП існує. Сертифікати здобувачів, які дають змогу скористатись правом визнання РН, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, представлені на сайті (<https://surl.li/wwqgbq>) Наприклад, підтвердження РН, отриманих в умовах неформальної освіти, береться до уваги в таких навчальних курсах, як ОК25 (<https://surl.gd/ozkhii>) та ОК31 (<https://surl.li/oooabm>). Навички, набуті через неформальну освіту, враховуються при оцінюванні індивідуальних завдань студентів. Наприклад, «Другий модуль: Студент чи студентка може обрати для виконання індивідуальної роботи один із запропонованих варіантів. Варіант 1. Пройти курс на платформі «Прометеус»: «Ефективна взаємодія органів місцевого самоврядування з громадськістю» https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+ILAP101+2020_T1 Свідченням успішного завершення курсу буде отримання сертифіката, який потрібно надіслати на електронну пошту викладача» (РП ОК25). Індивідуальна робота – 20 балів. Аналогічно, у рамках курсу ОК31. У минулому навчальному році здобувачі денної та заочної форми навчання скористалися цією можливістю, що дозволило оцінити індивідуальну роботу в 15 балів (Зустріч 4). Інформація отримана на фокус-групі демонструє, що здобувачі ОП активно використовують можливості неформальної освіти при реалізації індивідуальної освітньої траєкторії. Здобувачі ОП вивчили ряд онлайн-курсів, за якими отримали перезарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті (Зустріч 4).

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Критерій 3 "Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання" в цілому відповідає вимогам. Правила прийому є чіткими, зрозумілими та не містять дискримінаційних положень. Заклад вищої освіти здійснює визнання результатів навчання, здобутих на інших освітніх програмах та шляхом неформальної/інформальної освіти, відповідно до встановлених процедур. Активне використання студентами можливостей неформальної освіти. Чіткі та зрозумілі правила прийому, що враховують особливості ОП «Політологія». Відсутність дискримінаційних положень. Критерії відбору на освітню програму є доступними для вступників. Практика застосування процедур визнання результатів навчання на ОП існує. Правила прийому враховують особливості ОП «Політологія».

Недоліки

Не виявлено

Рекомендації

1. Посилити інформаційну підтримку вступників шляхом постійного оновлення та публікації актуальної інформації щодо правил прийому та процедур визнання результатів навчання на офіційному вебсайті університету (до початку вступної кампанії). 2. Забезпечити подальший розвиток та вдосконалення процедур визнання результатів навчання, зокрема в контексті міжнародної академічної мобільності, шляхом розроблення внутрішнього (кафедрального) регламенту визнання результатів навчання, отриманих у рамках міжнародної академічної мобільності, з чіткими критеріями та алгоритмом дій. Провести тренінги для співробітників відділу міжнародних зв'язків та деканату щодо застосування нового регламенту. Регламент має відповідати вимогам ЄКТС та міжнародним стандартам академічної мобільності (до початку наступного навчального року). 3. Після завершення програми академічної мобільності студента в Загребському університеті, детально проаналізувати всю процедуру та створити чіткий алгоритм для використання в майбутньому. Зокрема, створити аналітичний звіт про процедуру академічної мобільності студента в Загребському університеті, виявивши сильні та слабкі сторони. Розробити алгоритм процедури академічної мобільності. Залучити до аналізу студента, який брав участь у програмі академічної мобільності, та співробітників відділу міжнародних зв'язків. Алгоритм має бути придатним для використання в майбутніх програмах академічної мобільності з іншими університетами (до кінця поточного навчального року). 4. Розширити можливості для залучення здобувачів до неформальної освіти, стимулюючи їхню активну участь у відповідних заходах та програмах. Наприклад, залучити студентське самоврядування до організації та проведення заходів неформальної освіти. Заходи мають відповідати інтересам студентів та сприяти розвитку їхніх soft skills (до початку наступного навчального року).

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Освітній процес у ЗВО регламентується положенням «Про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ» (<https://surl.li/nehotz>), відповідно до якого передбачено такі форми організації освітнього процесу: навчальні заняття (лекції; лабораторні, практичні, семінарські та індивідуальні заняття; консультації; факультативи); самостійна робота; практична підготовка; контрольні заходи. Проведення контрольних заходів регламентується положенням «Про порядок та методику проведення семестрових (курсівих) екзаменів і залків в УжНУ» (<https://surl.li/gmbkkl>). На ОП основними формами навчання є лекції та семінарські заняття, із використанням інтерактивних методів (Зустріч 3; Зустріч 4). На ОП здобувачі 1-2 курсів навчаються на очній формі, а здобувачі 3-4 курсів – на дистанційній формі. Водночас система дистанційного навчання використовується на ОП неструктуровано та несистемно (<https://surl.li/doexar>). Однією із засад освітнього процесу у ЗВО є студентоцентроване навчання (<https://surl.li/nehotz>). Також студентоцентроване навчання є одним із принципів системи ЯО та враховується під час розробки ОП (<https://surl.li/nwlghr>). На практиці в УжНУ студентоцентроване навчання реалізується через механізми: 1) формування ІОТ здобувачів; 2) вибір тем курсових і кваліфікаційних робіт, баз практики; 3) право навчатися за індивідуальним графіком; 4) право вільно висловлювати свої думки та пропозиції під час занять; 5) участь здобувачів у РГ з розробки ОП. Здобувачі підтвердили наявність перелічених вище можливостей (Зустріч 4). Аналіз документів, відомостей про СО, результати зустрічей дають підставу зробити висновок, що форми і методи навчання та викладання (попри окремі аспекти, пов'язані із дистанційним навчанням) сприяють досягненню заявлених у ОП цілей та ПРН. Академічна свобода реалізується через право НПП вільно обирати методи, засоби та технології навчання. НПП пропонують авторські курси, які відповідають їхнім науковим інтересам. Здобувачі можуть вільно висловлювати свою позицію щодо навчання (Зустріч 3; Зустріч 4). Водночас дистанційна форма навчання, яка застосовується на ОП для студентів 3-4-х курсів, в умовах війни, хоча й може бути обґрунтована питаннями безпеки, однак є неоптимальною для забезпечення ЯО. Повернення до очного (чи змішаного) навчання (в рамках академічної свободи ЗВО) для здобувачів 3-4-х курсів вбачається доцільним, як з огляду на відносну безпеку здобувачів (ЗВО розташований у Західній Україні), так і з огляду на висловлене здобувачами бажання навчатися на очній формі (Зустріч 4). Крім того, ЗВО проводить опитування здобувачів щодо задоволеності методами навчання, результати яких публікуються на сайті (<https://surl.lu/clhvbz>), під час яких здобувачі можуть висловлювати свої позиції щодо навчання. А НПП мають змогу ознайомитися із результатами опитувань (Зустріч 3; Зустріч 4). ЕГ отримала підтвердження того, що результати опитувань обговорюються на засіданнях кафедри та РГ (документи на запит ЕГ).

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

Інформування учасників освітнього процесу щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих ОК в УжНУ здійснюється кількома способами: 1. Інформація щодо ОП та окремих ОК розташована у вільному доступі на сайті ЗВО (<https://surl.gd/hlwxch>). 2. НПП на першому занятті інформують здобувачів щодо цілей, змісту і програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих ОК. Це було підтверджено на зустрічах із здобувачами та НПП (Зустріч 3; Зустріч 4). 3. Методичні матеріали (РПНД, методичні рекомендації, публікації та науково-методична література) частково розташовані на навчальній платформі Moodle, що було продемонстровано під час акредитації (Робота з системою електронного навчання). 4. Навчально-методичні рекомендації (ОП, РПНД, навчально-методична література, перелік обов'язкових та вибіркових ОК тощо) розташовані на сайті кафедри політології та державного управління (<https://surl.li/imicdc>). 5. Здобувачі мають змогу ставити питання щодо цілей, змісту і програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання безпосередньо викладачу (під час занять, через електронну пошту тощо). Це було підтверджено здобувачами та НПП (Зустріч 3; Зустріч 4). Із зазначеного вище ЕГ робить висновок, що в ЗВО визначені та дотримуються правила і процедури інформування здобувачів про цілі та результати навчання, критерії та методи їх оцінювання.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

Поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітнього процесу відповідає статуту УжНУ, де зазначено, що головним завданням ЗВО є провадження освітньої та наукової діяльності. А одним із напрямків діяльності УжНУ є науково-дослідна робота (<https://surl.gd/xjcznv>). Поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП забезпечується в декілька способів. По-перше, шляхом викладання в межах ОП низки ОК дослідницького спрямування: «Математико-статистичні методи аналізу», «Методологія політичних досліджень» тощо. По-друге, наявністю підсумкової атестації у вигляді публічного захисту бакалаврських кваліфікаційних робіт (<https://surl.li/jwqohh>). По-третє, можливістю здобувачів ОП репрезентувати результати своїх наукових досліджень

у межах різноманітних наукових заходів (зокрема, брати участь у наукових конференціях та публікувати результати своїх досліджень у студентському віснику «Соціально-політичні студії») (<https://surl.li/ntgndb>). По-четверте, долучаючись до діяльності Наукового товариства студентів, аспірантів та докторантів (<https://surl.gd/efwrbn>). На початку березня 2025 р. студент 4 курсу ОП «Політологія» А. Радько був обраний головою Наукового товариства студентів, аспірантів та докторантів УжНУ (<https://surl.gd/tnhmyr>). По-п'яте, участю здобувачів у наукових конкурсах та олімпіадах різного рівня (<https://surl.gd/zabpff>; <https://surl.li/wywspsd>). Згадані вище можливості були підтверджені здобувачами під час зустрічей з ЕГ (Зустріч 4). Відтак ЕГ робить висновок, що у процесі навчання за ОП системно використовуються інструменти, підходи та технології, які сприяють розвитку в здобувачів навичок дослідження.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Нормативно-правовим актом, який регламентує питання оновлення освітніх компонентів в УжНУ, є «Положення про порядок розроблення, моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм в ДВНЗ «УжНУ». Відповідно до Положення, ОП повинні періодично оновлюватися (<https://surl.li/yrpimw>). На практиці, як підтверджено під час зустрічей з ЕГ, ОП переглядаються відповідно до потреб та викликів (Зустріч 2; Зустріч 3). Надані ЕГ протоколи РГ підтверджують періодичний розгляд пропозицій стейкхолдерів та врахування їх в освітньому процесі, зокрема, шляхом оновлення ОК та ОП. НПП вдосконалюють зміст освітнього процесу на основі наукових досягнень і сучасних практик, зокрема, на основі участі НПП у міжнародних проєктах, стажуваннях та підвищеннях кваліфікації (<https://surl.li/edmbns>). До прикладу, А. Ключкович (викладає ОК «Загальна теорія політики») використовує у навчальному процесі досвід, здобутий під час стажування у Празі (Карлів університет, Чехія) у 2024 р. (<https://surl.li/kozfdd>). А проф. М. Лендзел (викладає ОК «Місцеве самоврядування») використовує досвід, набутий під час участі в проєкті «Транскордонне співробітництво України та Вишеградської Четвірки: просування кращих практик» (<https://surl.li/nuhqko>). Крім того, праці НПП активно публікуються у вітчизняних та зарубіжних наукових журналах, у тому числі у журналах, які індексуються у МНБД Scopus і WoS (Аналіз Таблиці 2 Відомостей СО; <https://surl.li/jhqauc>; <https://surl.li/bhmrhb>). Відтак ЕГ робить висновок, що зміст ОК оновлюється з урахуванням сучасних наукових досягнень і практик, що дає здобувачам змогу отримувати актуальні знання і навички, які відповідають сучасним тенденціям у відповідній галузі.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

Питання інтернаціоналізації діяльності УжНУ базується як на нормативно-правовому, так і на інституційному підґрунті. Зокрема, нормативно-правовими документами, які регламентують питання інтернаціоналізації освіти у ЗВО, є «Стратегія інтернаціоналізації ДВНЗ УжНУ» (<https://surl.li/yrqmlk>); «Концепція інноваційного розвитку ДВНЗ УжНУ на 2015-2025 рр.» (зазначено, що реалізації стратегічної мети ЗВО передбачає інтернаціоналізацію наукових досліджень) (<https://surl.li/xzalsw>); Положення «Про академічну мобільність у ДВНЗ УжНУ» (<https://surl.gd/gigpyd>). В інституційній площині інтернаціоналізація діяльності ЗВО реалізується через створення та функціонування низки інституцій. Йдеться насамперед про відділ міжнародних зв'язків, який, з одного боку, розміщує важливу інформацію, пов'язану з міжнародним співробітництвом ЗВО, міжнародними проєктами, що реалізуються, можливостями та програмами академічної мобільності тощо. З іншого боку, співробітники відділу міжнародних зв'язків здійснюють організаційно-консультаційний супровід академічної мобільності та участі у міжнародних проєктах як НПП, так і здобувачів. Це було підтверджено на зустрічах із здобувачами, НПП та адміністративним персоналом (Зустріч 3; Зустріч 4; Зустріч 8). Також в інституційній площині інтернаціоналізації варто згадати про функціонування на базі ЗВО Міжнародного консорціуму університетів, що має на меті налагодження і координацію співпраці між ЗВО щодо академічної мобільності, наукових досліджень, технологічних розробок та інновацій, підвищення конкурентоспроможності на національному та міжнародному рівнях. Крім того, здобувачі ОП мають змогу брати участь у програмах міжнародної академічної мобільності. Зокрема, студент з курсу ОП Шумський І. підтвердив свою участь у поточному семестрі у стажуванні в Загребському університеті у рамках програми Erasmus+ (Зустріч 4). Також у контексті інтернаціоналізації діяльності ЗВО варто зазначити про активну участь НПП кафедри політології і державного управління у міжнародних проєктах та стажуваннях (Зустріч 3; Зустріч 8). У цілому кафедра політології та державного управління активно співпрацює з Університетом Центрального Ланкаширу (Велика Британія) (Зустріч 3).

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Реалізація студентоцентрованого підходу та принципів академічної свободи. Ефективна комунікація здобувачів із НПП та адміністрацією ЗВО. Активне поєднання навчання та наукової діяльності як НПП, так і здобувачів. Високий рівень інтернаціоналізації діяльності ЗВО.

Недоліки

Неоптимальність дистанційної форми навчання для здобувачів ОП 3-4-х курсів (перехід 3-4 курсів на очну форму навчання аргументується відносною безпекою регіону в умовах війни; висловленим здобувачами бажанням навчатися на очній формі; кращою можливістю для здобувачів набути знання та компетентності під час навчання за очною формою). Несистемне та неструктуроване використання технологій дистанційного навчання на базі платформи Moodle (у ЗВО використання платформи Moodle не регламентується нормативно-правовими актами; відсутні вимоги щодо структури та наповнюваності ОК на платформі Moodle; відсутній аудит наповненості та використання НПП платформи Moodle під час освітнього процесу).

Рекомендації

Розглянути (у межах академічної свободи ЗВО) можливість переходу на очне (чи змішане) навчання для здобувачів ОП 3-4-х курсів (термін виконання – до початку 2025-2026 н.р.). Створити внутрішнє Положення, яке визначає обов'язкові вимоги до структури та наповнення навчальних курсів на платформі Moodle. Включити в Положення чіткі критерії оцінювання якості наповнення курсів (наприклад, наявність РП, лекційних матеріалів, завдань для самостійної роботи, форумів для обговорення). Провести аудит наповнення 100% навчальних курсів на платформі Moodle на відповідність затвердженому Положенню. Зафіксувати відсоток курсів, які відповідають вимогам Положення, та відсоток курсів, які потребують доопрацювання. Створити робочу групу, наприклад, з представників навчально-методичного відділу, ІТ-відділу та викладачів для розробки Положення. Провести навчання для викладачів щодо використання платформи Moodle та вимог до наповнення курсів. Впровадження рекомендації сприятиме підвищенню ефективності використання платформи Moodle та забезпеченню рівного доступу студентів до навчальних матеріалів. ЕГ рекомендує розробити та затвердити положення впродовж 3 місяців; провести аудит наповнення курсів упродовж наступних 6 місяців після затвердження Положення.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів у ДВНЗ 'УжНУ' визначені Положенням про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/ckksko>) і Положенням про порядок та методику проведення семестрових (курсівих) екзаменів і заліків (<http://surl.li/etngbb>), за якими передбачено дві форми контролю за ОП, а саме: семестрова та поточна. У межах згаданих видів, передбачено такі форми контролю, як: іспит, залік, аналітичне есе, реферат (доповідь), індивідуальне завдання, письмовий (контрольні, самостійні роботи) та усний контроль. Зокрема, для практики передбачено формування звітів та їхній захист. Атестація - у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи. Такі види та форми контрольних заходів надають змогу здобувачам вищої освіти досягти результатів навчання за кожним ОК. Критерії оцінювання та форми контрольних заходів прописані в робочих програмах кожного ОК, доступ до яких мають всі здобувачі ОП (<https://surl.li/ucwhkc>). Критерії оцінювання та форми контрольних заходів доводяться до здобувачів на початку кожного навчального семестру, а саме на першому занятті з кожного ОК, що було підтверджено на зустрічі зі здобувачами ОП (Зустріч 4). Здобувачі можуть ділитись думками щодо доступності та зрозумілості інформації щодо критеріїв оцінювання та форм контрольних заходів за допомогою опитувань (Звіт від 28.11.2023 р., <https://surl.li/offdxd>, Звіт від 02.12.2024 р., <https://surl.li/qtdrlm>), результати яких аналізуються робочою групою задля своєчасного реагування та покращення (за потреби), що було підтверджено під час зустрічі з гарантом ОП та здобувачами (Зустріч 2; Зустріч 4). Критерії оцінювання та форми контрольних заходів дають можливість встановити рівень досягнення здобувачами ОП результатів навчання за національною шкалою оцінювання, а саме 100-бальною рейтинговою шкалою відповідно до європейської кредитно-трансферної системи (ECTS). ЕГ було з'ясовано, що до підсумкового контролю з конкретної дисципліни студент денної форми навчання допускається тоді, коли за результатами модульних контролів він набрав не менше 35 % можливих балів, а студент-заочного відділення допускається до участі в екзаменаційній сесії, якщо вони не мають заборгованості за попередній курс (<http://surl.li/etngbb>). Терміни інформування здобувачів про критерії оцінювання та форми контрольних заходів доводяться своєчасно у межах правил і процедур ЗВО.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

ОП повністю відповідає вимогам Стандарту вищої освіти України за спеціальністю 052 «Політологія» щодо атестації здобувачів, яка здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи. Додаткових форм підсумкової атестації не передбачено (<http://surl.li/cstgby>). Методичні рекомендації щодо написання курсових та дипломних робіт знаходяться на вебсайті кафедри (<https://surl.li/qmqswu>). На інфо-центрі кафедри оприлюднено кваліфікаційні роботи здобувачів за 2023, 2024 рр. випуску (<https://surl.li/xuuvzv>). Програма також забезпечує реалізацію вимог стандарту щодо дотримання принципів академічної доброчесності, зокрема неприпустимості наявності у кваліфікаційній роботі ознак плагіату, фабрикації або фальсифікації результатів дослідження. На запит ЕГ, гарант надав низку протоколів, які підтверджують перевірку на плагіат робіт здобувачів різних років навчання. Також виконана вимога Стандарту вищої освіти за спеціальністю про розміщення кваліфікаційних робіт у репозитарії ЗВО (<https://surl.li/efrajj>), що було підтверджено під час зустрічей з гарантом ОП та діалогу із допоміжними структурними підрозділами (Зустріч 2; Зустріч 8). Таким чином, ОП гарантує відповідність процедури атестації критеріям Стандарту вищої освіти, що забезпечує об'єктивність оцінювання сформованих компетентностей здобувачів.

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Процедура проведення контрольних заходів у ЗВО визначена Положенням про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ» (<http://surl.li/ckksko>), Положенням про порядок та методику проведення семестрових (курсівих) екзаменів і заліків в УжНУ (2015 р.) (<http://surl.li/etngbb>), Положенням про кваліфікаційну роботу здобувача вищої освіти ДВНЗ «УжНУ» (2025 р.) (<http://surl.li/augkqp>) і Положенням про атестацію здобувачів вищої освіти та екзаменаційну комісію у ДВНЗ «УжНУ» (2025 р.) (<http://surl.li/lfome>) та робочими навчальними програмами дисциплін (<http://surl.li/dxjloy>). Об'єктивність оцінювання результатів навчання дотримується за допомогою норм низки положень ЗВО (<http://surl.li/ckksko>, <http://surl.li/etngbb>, <http://surl.li/iwoglm>, <http://surl.li/zjzrov>). Також у ЗВО діє система запобігання та врегулювання конфліктів (<http://surl.li/zrmxgg>) і комісія з врегулювання конфліктних ситуацій, що було підтверджено на зустрічі з академічним персоналом, здобувачами ЗВО та допоміжними структурними підрозділами (Зустрічі 3; 4; 5; 8). Також і здобувачі, і адміністрація ЗВО підтвердили, що конфліктних ситуацій за даною ОП не виникало, проте було підтверджено, що всі здобувачі освітнього процесу ознайомлені з процедурою та порядком запобігання, а також вирішення конфліктних ситуацій (Зустрічі 2; 4). У ЗВО існує механізм повторного проходження контрольних заходів, який регулюється низкою положень, а саме: Положення про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/ckksko>), Положення про порядок та методику проведення семестрових (курсівих) екзаменів і заліків в УжНУ (<http://surl.li/etngbb>). Також ЕГ відзначає можливість для здобувачів доскладання (шляхом усної комунікації з викладачем у формі опитування, за бажанням здобувача) результатів поточного контролю на вищі бали та оцінку, що було підтверджено під час зустрічей зі здобувачами та академічним персоналом (Зустрічі 3, 4).

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

У контексті нормативно-правового регулювання дотримання академічної доброчесності у ЗВО діє низка положень, а саме: Етичний кодекс ДВНЗ «УжНУ» (2018 р.) (<http://surl.li/omfmtz>), Положення про академічну доброчесність в ДВНЗ «УжНУ» (2017 р.) (<http://surl.li/kdbhvf>), Положення про Комісію з питань академічної доброчесності та етики ДВНЗ «УжНУ» (2017 р.) (<http://surl.li/qwuhed>), Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти ДВНЗ «УжНУ» (2018 р.) (<http://surl.li/gqtsuk>). У ЗВО діє комісія з питань академічної доброчесності, яка сприяє забезпеченню справедливого розгляду можливих порушень та дотриманню принципів відповідальності в академічному середовищі. На ОП діє постійна перевірка наукових робіт здобувачів за допомогою StrikePlagiarism, що було підтверджено на зустрічі з допоміжними структурними підрозділами (Зустріч 8). ЗВО забезпечує належний рівень дотримання принципів академічної доброчесності через систематичне проведення освітніх заходів (<http://surl.li/yzkyrd>, <http://surl.li/wykwmf>, <http://surl.li/xritba>, <http://surl.li/leyflj>, <http://surl.li/lasuzh>) інтеграцію відповідних дисциплін до освітнього процесу (ОКЗ4 «Академічна доброчесність та організація наукової діяльності», викладається на 1 курсі) та впровадження механізмів контролю (<http://surl.li/yzfwzz>, <http://surl.li/lekuxv>). Ефективність заходів профілактики підтверджується відсутністю встановлених випадків порушень серед здобувачів відповідної ОП (Звіт від 28.11.2023 р., <https://surl.li/offdxd>; Звіт від 02.12.2024 р., <https://surl.li/zferwp>), а також завдяки постійному контролю та перевірці робіт на плагіат, що було підтверджено на зустрічі з допоміжними структурними підрозділами та здобувачами (Зустрічі 4; 8).

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ЗВО демонструє високий рівень інформованості здобувачів щодо форм і критеріїв оцінювання, а також механізмів оскарження результатів, що забезпечує прозорість і справедливість академічного процесу. В закладі активно популяризується академічна доброчесність, що сприяє формуванню відповідальної освітньої спільноти та дотриманню етичних норм у навчальній і науковій діяльності. Здобувачі мають ґрунтовні знання про принципи академічної доброчесності, що підтверджується їхньою активною участю в заходах, спрямованих на її підтримку та поширення. Таким чином, ОП сприяє не лише набуттю професійних компетентностей, а й формуванню академічної культури, що відповідає стандартам якості вищої освіти.

Недоліки

Не виявлено.

Рекомендації

ЕГ рекомендує переглянути та оновити нормативно-правові положення, а саме: Етичний кодекс ДВНЗ «УжНУ» (2018 р.), Положення про академічну доброчесність в ДВНЗ «УжНУ» (2017 р.), Положення про Комісію з питань академічної доброчесності та етики ДВНЗ «УжНУ» (2017 р.), Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти ДВНЗ «УжНУ» (2018 р.) з урахуванням термінів їхньої розробки та змін у законодавстві України про вищу освіту. Провести аналіз зазначених документів на предмет їхньої відповідності чинному законодавству, зокрема Законам України «Про освіту», «Про вищу освіту», а також відповідним наказам МОН України. Наприклад, «Положення про академічну доброчесність в ДВНЗ «УжНУ» (2017 р.) не містить чітких визначень видів академічного плагіату, що ускладнює його виявлення та запобігання; «Етичний кодекс ДВНЗ «УжНУ» (2018 р.) не відображає актуальні вимоги до етичної поведінки науково-педагогічних працівників у цифровому середовищі тощо. Створити робочу групу, наприклад, з представників юридичного відділу, відділу забезпечення якості освіти, науково-педагогічних працівників та студентського самоврядування. Провести внутрішній аудит відповідності оновлених положень законодавству. Розробити проекти оновлених положень упродовж 6 місяців. Затвердити оновлені положення впродовж 1 року. Оновлення зазначених документів має забезпечити їхню узгодженість із чинним нормативно-правовими актами та ефективну імплементацію механізмів контролю і запобігання порушенням.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

Аналіз відомостей СО, наданих документів та інформації, отриманої під час зустрічей, дає змогу зробити висновок про відповідність кадрового складу цілям та програмним результатам ОП: 1. НПП, які забезпечують освітній процес на ОП, мають високий рівень академічної та професійної кваліфікації, беруть участь у міжнародних стажуваннях та міжнародних проектах (І. Вегеш, А. Головка, Є. Гайданка, С. Асланов, М. Лендбел, А. Ключкович, Ю. Остапець, Н. Кічера та ін.). 2. Більшість НПП, які забезпечують викладання обов'язкових ОК, мають науково-педагогічний стаж роботи більше 10 р. 3. Всі НПП, які забезпечують викладання обов'язкових ОК, відповідають п. 36-38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності. Відповідність кваліфікації НПП ОК підтверджується: а) документами про освіту, науковими ступенями та/або вченими званнями за спеціальністю «Політологія»; б) науковими публікаціями, в тому числі в наукометричних базах Scopus та WoS (М. Зан, А. Головка, Є. Гайданка, М. Лендбел, Н. Кічера та ін.), а також – у монографіях (І. Вегеш, В. Петрінко, Є. Гайданка, М. Колодій, М. Лендбел, А. Ключкович, Ю. Остапець, Н. Кічера та ін.), що відповідають за тематикою ОК, які викладають відповідні НПП; в) активною участю НПП у стажуваннях та міжнародних проектах, що відображено в табл. 2 відомостей СО та підтверджено під час зустрічей (Зустріч 3). Загалом НПП, які забезпечують освітній процес на ОП, відповідають п. 36-38 Ліцензійних умов, зокрема, мають не менше 5 фахових публікацій за тематикою ОК та не менше 4 досягнень у професійній діяльності за останні п'ять років (таблиця 2 Відомостей СО; <https://surl.li/bqwqgh>; <https://surl.li/tjocbg>). До

прикладу, М. Зан (викладає ОК «Елітологія», «Етнополітологія»), має за останні 5 років не менше 5 фахових публікацій на тематику етнологічного та партійного лідерства; угорської, румунської, молдавської та русинської етнічних меншин; національно-культурних меншин Закарпаття тощо. А також має 6 досягнень у професійній діяльності за останні п'ять років. А Ю. Остапець (викладає ОК «Теорія політичних партій та партійних систем», «Вибірчі системи і технології»), має за останні 5 років не менше 5 фахових публікацій на тематику розвитку партійної системи України; парламентських виборів в країнах ЄС; формування партійних систем Тропічної Африки; «зелених» партій в ЄС; електоральних результатів праворадикальних партій ЄС тощо. А також має 8 досягнень у професійній діяльності за останні п'ять років (таблиця 2 Відомостей СО) та ін.

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

Добір НПП, які забезпечують освітній процес на ОП, відбувається на конкурсній основі відповідно до внутрішніх документів УжНУ. Критерії відбору викладачів визначено «Порядком проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад НПП та укладання з ними трудових договорів (контрактів) в ДВНЗ «УжНУ» (<https://surl.gd/uufqgg>). В ході зустрічей (Зустрічі 8) встановлено, що процедура включає подання документів кандидатом на посаду НПП та проведення відкритої лекції/практичного заняття, попереднє обговорення кандидатур на засіданні кафедри, розгляд документів конкурсною комісією факультету, затвердження на Вченій раді факультету (заміщення посад викладача, старшого викладача та доцента) або Вченій раді Університету (заміщення посад професора). Призначення на посаду асистента відбувається без застосування процедури конкурсного відбору шляхом укладання строкового трудового договору на 1 рік (<https://surl.gd/uufqgg>). Учасники конкурсу оцінюються на основі професійної кваліфікації та відповідності Ліцензійним умовам. Прозорість процедур відбору забезпечується відкритим конкурсом та публікацією оголошення на сайті УжНУ за місяць до початку конкурсу. Термін укладання трудової угоди – до 5 років. Зустрічі з НПП та допоміжними структурними підрозділами підтверджують проходження НПП конкурсного відбору та врахування особистих досягнень викладача (Зустріч 3; Зустріч 8). Здобувачі мають можливість впливати на конкурсний відбір НПП завдяки членству у вчених радах факультету та ЗВО. Водночас під час конкурсного відбору НПП не враховуються результати опитувань здобувачів щодо НПП, які обираються (Зустріч 7).

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

УжНУ залучає роботодавців та професіоналів-практиків до освітнього процесу, про що свідчать дані, отримані в ході зустрічей з академічним персоналом (Зустріч 3), здобувачами (Зустріч 4) та працевлаштувачами (Зустріч 6). Залучення роботодавців та професіоналів-практиків до освітнього процесу на ОП відбувається у кілька способів: 1. Шляхом працевлаштування (за сумісництвом) роботодавців та професіоналів-практиків. Зокрема, С. Асланов, який викладає ОК «Система органів державної влади України», має багаторічний досвід праці в органах державної влади України; А. Головка, який викладає ОК «Основи національної безпеки України», є провідним науковим співробітником сектору досліджень Західного регіону НІСД; Р. Саламаха, який викладає вибіркові ОК «Сучасний парламентаризм» та ОК «Розвиток територіальних громад» є штатним радником прем'єр-міністра України тощо (Зустріч 3; Зустріч 6). 2. Шляхом залучення до проведення окремих занять на ОП відомих вітчизняних та зарубіжних професіоналів-практиків (Зустріч 3; Зустріч 6). 3. Шляхом участі професіоналів-практиків у роботі комісії із захисту бакалаврських кваліфікаційних робіт. 4. Шляхом проходження здобувачами ОП практики у політичних партіях та громадських організаціях (Зустріч 4; Зустріч 6). 5. Шляхом участі професіоналів-практиків у рецензуванні ОП, наданні пропозицій щодо вдосконалення ОП тощо.

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

Стимулювання професійного розвитку НПП в УжНУ здійснюється на основі «Положення про підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників ДВНЗ УжНУ», відповідно до якого підвищення кваліфікації НПП є одним із елементів системи внутрішнього забезпечення якості освіти (<https://surl.li/lwcfos>). Також в УжНУ діє «Положення про визначення рейтингів НПП ДВНЗ УжНУ», відповідно до якого запроваджено систему щорічного рейтингування НПП – оцінювання ефективності роботи НПП щодо виконання таких видів робіт: навчально-методичної; науково-інноваційної; організаційно-виховної; реалізації професійної компетенції та її визнання (<https://surl.cc/hrlvie>). Також варто згадати Розпорядження «Про преміювання авторів та авторських колективів», відповідно до якого НПП мають змогу отримати преміювання за публікації у НМБД Scopus та WoS (<https://surl.gd/epjsbo>). Крім того, ЗВО постійно розміщує на сайті анонси програм та подій, участь у яких дає змогу підвищити кваліфікацію НПП (Зустріч 3; Зустріч 8). Водночас система рейтингування не передбачає використання електронних систем, куди НПП можуть вносити дані та де є можливість перевірити їхню достовірність, а реалізується шляхом заповнення НПП анкети в друкованому вигляді. Що ЄГ вбачається більш складним та менш достовірним варіантом визначення рейтингів НПП. НПП, які забезпечують реалізацію освітнього процесу на ОП, мають змогу брати участь у підвищенні кваліфікації як в Україні, так і за кордоном; брати участь у вітчизняних та

міжнародних наукових конференціях; отримувати матеріальні та інші види заохочення за розвиток професійної майстерності (Зустріч 3; Зустріч 8). Базуючись на Відомостях СО, а також на результатах зустрічей, ЕГ з'ясувала, що у ЗВО передбачено такі форми стимулювання за розвиток професійної майстерності, як встановлення надбавок до ЗП; оголошення подяки; нагородження грамотами; преміювання тощо. Щодо викладачів, які забезпечують освітній процес на ОП, застосовувалися механізми заохочення розвитку професійної майстерності. До прикладу, надбавку до ЗП за високе місце у рейтингах встановлено таким НПП: М. Зану за результатами рейтингування у 2023-2024 н.р. (<https://surl.li/hzjrof>); Ю. Остапцю та А. Ключковичу за результатами рейтингування у 2020-2021 н.р. (<https://surl.gd/dbbvav>). Крім того, НПП кафедри політології та державного управління (зокрема, М. Зан та М. Лендъел) преміювалися за публікації у НМБД Scopus та WoS (Зустріч 3). Також НПП кафедри брали участь в університетському конкурсі монографій, за результатами якого колективна монографія «Політичні інститути та процеси у країнах Центральної і Східної Європи наприкінці ХХ – на початку ХХІ століть» за заг. ред. Ю. Остапця і М. Токаря посіла 2-е місце (<https://surl.li/vihcum>).

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

НПП, залучені до реалізації освітньої програми, мають високий рівень кваліфікації та спроможні забезпечити ОК, які вони реалізують у межах ОП. Процедури конкурсного відбору НПП є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації ОП. ЗВО залучає роботодавців та професіоналів-практиків до реалізації освітнього процесу на ОП. ЗВО сприяє професійному розвитку НПП та заохочує розвиток їхньої професійної майстерності.

Недоліки

Думки студентів (зокрема, висловлені в результаті опитувань) щодо НПП не враховуються під час конкурсного відбору НПП. Система рейтингування реалізується шляхом заповнення НПП анкети в друкованому вигляді і не передбачає використання електронних систем, куди НПП можуть вносити дані та де є можливість перевірити їхню достовірність.

Рекомендації

Розглянути (в рамках академічної свободи ЗВО) можливість врахування думок студентів (зокрема, висловлених в результаті опитувань) щодо НПП під час конкурсного відбору (термін виконання – рік). Розглянути (в рамках академічної свободи ЗВО) можливість використання під час рейтингування НПП електронних систем, куди НПП можуть вносити дані та де є можливість перевірити їх достовірність (термін виконання – рік).

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

Під час огляду матеріально-технічної бази ЕГ ознайомила з освітньо-навчальним простором, гуртожитком, бібліотекою та спортивно-оздоровчим комплексом, які забезпечені необхідними ресурсами для якісної організації освітнього процесу. Всі зазначені об'єкти є інклюзивними, обладнані пандусами, кнопками виклику, системами оповіщення та інклюзивними вбиральнями, що відповідає сучасним вимогам доступності. Наявні аудиторії з мультимедійними засобами для читання лекцій та проведення практичних занять, гуртожиток у якому знаходиться Молодіжний центр (<http://surl.li/cjnii>) задля більш якісного функціонування студентської спільноти, а також спортивний комплекс (<http://surl.li/jhtthg>) з широко розгалуженою мережею видів дозвілля. У ДВНЗ 'УжНУ' функціонує наукова бібліотека (<https://surl.li/ztdgdu>), яка надає доступ до даних наукометричних баз Web of Science, Scopus, Sciencedirect та Springer. У здобувачів є доступ до системи електронного навчання Moodle (<https://surl.li/spurjr>) ЕГ встановила, що електронна система навчання Moodle використовується учасниками освітнього процесу, є зручною в управлінні та координації, що було підтверджено під час перевірки системи за

допомогою доступу, наданого ЗВО. Також у Moodle функціонує постійна технічна підтримка, що забезпечує безперебійне використання платформи. Зокрема, кожен здобувач вищої освіти має корпоративну пошту на домені uzhnu.edu.ua. Під час демонстрації системи електронного навчання було виявлено, що викладацький склад в організації освітнього процесу використовує й інші онлайн-платформи, такі як Google Classroom та в недостатній мірі користується можливостями, які надає електронна система Moodle, зокрема через відсутність у ЗВО Положення, яке передбачає чіткі критерії та структуру наповнення та механізми періодичних аудитів з метою підвищення якості цифрового освітнього середовища та доступності навчальних матеріалів. Навчально-методичне забезпечення ОП доступне в електронному репозитарії ДВНЗ «УжНУ» (<https://surl.li/ffjfl>) та інфо-центрі кафедри (<https://surl.li/xedlnj>; <https://surl.li/gvdojw>). У навчальному комплексі наявні пандуси, ліфти, а також створені адаптовані, доступні та зручні вбиральні для маломобільних груп населення. Під час огляду матеріально-технічної бази членам ЕГ було продемонстровано укріття, розташоване у навчальному корпусі, проте у зв'язку з необхідністю покращення його санітарно-гігієнічних умов, оснащення відповідним інженерним забезпеченням та забезпеченням комфортних умов для перебування учасників освітнього процесу, ЕГ рекомендує створити план його реконструкції та модернізації. Уся навчально-виховна інфраструктура: гуртожитки, аудиторії, корпуси та спорткомплекс оздоблені новітніми засобами протипожежної безпеки, проте під час огляду матеріально-технічного забезпечення ЕГ встановила, що вогнегасники розміщені виключно в охоронця, тоді як, відповідно до вимог пожежної безпеки, вони мають бути доступними на кожному поверсі.

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

За підсумками зустрічей із викладачами та здобувачами освіти ЕГ встановила, що всі учасники освітнього процесу мають безоплатний доступ до матеріально-технічної бази та інформаційних ресурсів, необхідних для здійснення навчальної, викладацької та наукової діяльності в межах освітньої програми. Всі учасники освітнього процесу мають доступ до інформаційної мережі університету та її ресурсів. У гуртожитку №4 функціонує студентський простір (AuraAcademica, молодіжний центр «Youth Hub» (<http://surl.li/cjniiij>). Активно діє найбільша в Закарпатському краї Наукова бібліотека університету (<https://surl.li/fxkjol>), де здобувачі забезпечені місцями для навчання за потреби (120 місць), вільною зоною безкоштовного WI FI, а також за потреби учасники освітнього процесу можуть скористатись ноутбуками бібліотеки (10 шт.). Забезпечено доступ до комп'ютерних класів, бібліотечних фондів та електронних каталогів, що сприяє ефективному навчанню й науковій роботі. Умови проживання в гуртожитках відповідають вимогам для комфортного перебування та самостійної підготовки здобувачів освіти, оснащені читацькою залом з вільним доступом до мережі Wi Fi, «пральними» кімнатами, спортивним залом та майданчиком поблизу гуртожитку. ЕГ відзначає інклюзивність Гуртожитку 4, який оснащений пандусами для маломобільних верств населення, а також має інклюзивні кімнати, які вміщують до 15 осіб з обмеженими можливостями. Водночас під час фокус-груп зі здобувачами та адміністрацією ЗВО (Зустріч 1; Зустріч 4) було виявлено, що внаслідок збільшення кількості ВПО, університет не має змоги забезпечити місцями в гуртожитках усіх здобувачів освіти, які цього потребують. Під час зустрічі зі структурними підрозділами (Зустріч 8), ЕГ з'ясовано, що Центром гендерної освіти (<https://surl.li/uwxoea>) було ініційовано створення простору для дітей учасників освітнього процесу.

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

У процесі огляду матеріально-технічного забезпечення та спілкування з фокус-групами, а саме здобувачами, гарантом ОП та менеджментом ЗВО ЕГ було виявлено, що освітнє середовище загалом є безпечним для життя та здоров'я здобувачів. У приміщенні навчального корпусу наявне укріття. Задля психологічного супроводу освітнього процесу у ЗВО діє Соціально-психологічна служба (<http://surl.li/xcsbji>). Освітнє середовище, на думку більшості здобувачів (82,5%), є сприятливим в ЗВО, що підтверджують результати загальноуніверситетського опитування за червень-липень 2024 р. (<https://surl.li/qcetfm>). ЕГ було встановлено, що у ЗВО функціонує Соціально-психологічна служба (<http://surl.li/xcsbji>), яка здійснює психолого-педагогічний супровід освітнього процесу, надає консультативну підтримку його учасникам та забезпечує реалізацію заходів із соціальної адаптації та психологічного благополуччя здобувачів освіти. Під час огляду матеріально-технічної бази ЕГ відзначила сучасний спортивно-оздоровчий комплекс (<http://surl.li/jhthtg>), який включає оснащені спортивні зали для занять різними видами спорту, басейн та два відкриті спортивні майданчики. Окремо відзначено зручне розташування комплексу в центральній частині міста поблизу трьох гуртожитків, що забезпечує доступність для всіх учасників освітнього процесу. Під час спілкування з представниками студентського самоврядування та здобувачами освіти (Зустріч 4; Зустріч 5) встановлено, що у ЗВО активно розвивається культурно-масова діяльність, що підтверджується регулярним проведенням заходів як на рівні кафедри (<https://surl.li/srsoic>), так і в межах університету (<https://surl.li/hhpvyb>, <https://surl.li/kqfbow>). Окремо відзначено діяльність Центру гендерної освіти (<https://surl.li/uwxoea>), який впроваджує лекторії, вебінари та ініціативи, спрямовані на створення безпечного освітнього середовища. Крім того, у ЗВО функціонує дитячий простір, що забезпечує підтримку учасників освітнього процесу, які мають дітей (Зустріч 8).

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

З відомостей СО та спілкування з фокус групами, ЕГ було визначено, що ЗВО надає такі види підтримки учасникам освітнього процесу, а саме: Центр гуманітарно-виховної роботи, профорієнтації та працевлаштування (<http://surl.li/cenrpy>), Студентський центр дозвілля «Ювентус» (<http://surl.li/yiwifk>), Соціально-психологічна служба (<http://surl.li/plxtwu>), Центр кар'єри УжНУ (<http://surl.li/hpjfve>), Профком студентів (<http://surl.li/embies>), Студентська рада (<http://surl.li/cuqzwu>), Центр гендерної освіти (<http://surl.li/omylex>), Науково-дослідницький центр вивчення насильства (<http://surl.li/mgyzdm>), студентський профком, студрада, наукове товариство студентів (<https://surl.li/dsgkli>), Інформаційна підтримка забезпечується на сайті ЗВО (<https://surl.li/sxbtom>) і факультету суспільних наук (<http://surl.li/lucqoc>). Інформація про різні заходи, діяльність студентів і кафедри оприлюднюється на сторінках у Facebook (<http://surl.li/xycedy>, <http://surl.li/akfqbz>), Instagram (<https://surl.li/kdighj>). А також різнопланова інформація доступна для здобувачів на вебсторінці кафедри (<https://surl.li/tgfmhu>; <https://surl.li/jsrazl>). Механізм підтримки окреслений у Положенні про організацію освітнього процесу у ДВНЗ «УжНУ» (<http://surl.li/glwjwl>) та Концепції інноваційного розвитку ДВНЗ «УжНУ» на 2015-2025 рр.» (<http://surl.li/ipkswl>). Механізм соціальної підтримки здобувачів освіти у ЗВО реалізується через систему призначення і виплати соціальних стипендій, що забезпечує адресну матеріальну допомогу відповідним категоріям студентів (<http://surl.li/lcyivs>). За результатами зустрічей зі здобувачами освіти та адміністративним персоналом (Зустріч 4; Зустріч 7) встановлено, що у ЗВО забезпечено комплексну освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку (на ОП всі здобувачі пільгових категорій мають соц.підтримку з боку ЗВО), зокрема через інструменти адміністративної взаємодії, механізми зворотного зв'язку та заходи з підтримки фізичного і ментального здоров'я, які активно впроваджуються разом з представниками студентського самоврядування (Зустріч 5). ЗВО та кафедра здійснюють активну комунікацію зі здобувачами та оперативно реагує на їхні запити, зокрема через опитування (<https://surl.li/dyznkt>, <https://surl.li/fzsdae>; Зустріч 7), що сприяє ефективній реалізації освітнього процесу. Під час онлайн-зустрічей здобувачі зазначили достатність освітньої, інформаційної, соціальної та психологічної підтримки з боку ЗВО (Зустріч 4).

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Реалізація права осіб з особливими освітніми потребами на здобуття якісної вищої освіти з урахуванням потреб та можливостей таких осіб визначена Положенням про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/glwjwl>), Статутом ДВНЗ «УжНУ» (<http://surl.li/wnvxqe>) та Порядком супроводу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ДВНЗ «УжНУ» (<https://surl.li/cbyart>). Під час огляду матеріально-технічної бази ЕГ було встановлено, що освітнє середовище ЗВО облаштоване до прийому осіб з-поміж маломобільних груп населення: навчальні корпуси та гуртожитки обладнані пандусами (<https://surl.li/fuadxu>), кнопками виклику, працюють ліфти та звукові сигнали. Діє Порядок супроводу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ДВНЗ «УжНУ» (<http://surl.li/cfylpk>). ЗВО постійно працює над покращенням інструментарію для збільшення доступності веб сайту, зокрема для осіб з вадами зору (<https://surl.li/bjxth>), а також створенням цифрового інклюзивного контенту, що забезпечує доступність для всіх здобувачів, що навчаються за ОП. ЕГ також було встановлено, що у закладі здійснюється систематичний моніторинг та аналіз потреб здобувачів освіти (Зустріч 4), що дозволяє враховувати їхні індивідуальні особливості під час організації освітнього процесу, зокрема через формування індивідуального графіку навчання для осіб з особливими освітніми потребами. Під час зустрічі з адміністрацією ЗВО та гарантом (Зустріч 1) було зазначено, що особи з особливими освітніми потребами не навчаються за ОП «Політологія».

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Під час аналізу відомостей СО та онлайн-зустрічей з фокус-групами ЕГ було з'ясовано, що політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій в Університеті регламентують ряд документів: Етичний кодекс ДВНЗ «УжНУ» (<http://surl.li/zjbqoo>), Порядок організації заходів із запобігання та врегулювання конфлікту інтересів в ДВНЗ «УжНУ» (<http://surl.li/bwxxdr>), Положення про порядок застосування заходів з врегулювання конфліктів та спорів (суперечок) у діяльності співробітників та здобувачів вищої освіти ДВНЗ «УжНУ» (<http://surl.li/augegq>), Антикорупційна програма ДВНЗ «УжНУ» на 2023-2025 рр. (<http://surl.li/zyqsrc>). ЕГ визначає принципову позицію адміністрації щодо запобігання та протидія будь-яким проявам корупції в ДВНЗ «УжНУ», зокрема ці прояви прослідковуються і в контексті вступної кампанії (<http://surl.li/svcrqg>). Також у ЗВО наявна 'скринька довіри' (<https://surl.li/yobcrn>). Врегулювання конфліктних ситуацій здобувачів також можливе через Соціально-психологічну службу (<http://surl.li/plxtwu>) та Центр гендерної освіти (<http://surl.li/omylex>), що було підтверджено під час спілкування з представниками вказаних структурних підрозділів (Зустріч 8). Механізм запобігання конфліктним ситуаціям, прописаний чітко та зрозуміло. Під час онлайн-зустрічі зі здобувачами ЕГ встановила, що здобувачі достатньо проінформовані щодо реалізації механізму, також було зазначено, що потреби скористатись вищепереліченими положеннями не було (Зустріч 4).

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Фінансові та матеріально-технічні ресурси, навчально-методичне забезпечення ОП, а також вільний доступ викладачів і здобувачів вищої до інфраструктури та інформаційних ресурсів створюють належні умови для реалізації освітнього процесу. Безпечне середовище, що відповідає потребам і інтересам учасників освітнього процесу, а також наявність різних механізмів підтримки здобувачів та процедур врегулювання конфліктів є достатніми для досягнення визначених цілей і програмних результатів навчання. ЕГ позитивно оцінює впроваджену практику анонімних опитувань, що дозволяє отримувати зворотний зв'язок від учасників освітнього процесу. Також відзначається належний рівень матеріально-технічного забезпечення навчальних корпусів, а наявність плану модернізації інфраструктури, зокрема реконструкції гуртожитку та навчального корпусу, лише свідчить про прагнення ЗВО до постійного покращення умов освітнього середовища.

Недоліки

Не виявлено.

Рекомендації

З метою забезпечення належних умов повного переходу ЗВО на очну форму навчання, ЕГ рекомендує переглянути розподіл місць у мережі гуртожитків відповідно задоволення потреб здобувачів освіти (термін виконання - 1 рік). ЕГ рекомендує розглянути план реконструкції укриту в навчальному корпусі відповідно до вимог законодавства (термін виконання - 1 рік). ЕГ рекомендує ЗВО здійснити розширення та вдосконалення системи електронного навчання Moodle для всіх учасників освітнього процесу, а також розробити та впровадити Положення про систему управління навчанням Moodle, передбачивши у ньому чіткі критерії та структуру наповнення, систему контролю якості контенту та механізми періодичних аудитів з метою підвищення якості цифрового освітнього середовища та доступності навчальних матеріалів (термін виконання - 1 рік)

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Правова регламентація процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП в ЗВО відбувається на основі «Положення про порядок розроблення, моніторинг та періодичний перегляд ОП в ДВНЗ УжНУ». Відповідно до Положення, моніторинг і періодичний перегляд ОП здійснюється на двох рівнях: факультетському (робочою групою із залученням до моніторингу НПП, здобувачів, роботодавців, професіоналів-практиків) та університетському (Відділ моніторингу ЯО, методичного та інформаційного забезпечення освітнього процесу) (<https://surli.li/escpelw>). У межах ОП, яка акредитується, ініціаторами змін до ОП є гарант, окремі викладачі та РГ. Також враховують пропозиції роботодавців та здобувачів (Зустріч 2; Зустріч 3; Зустріч 4; Зустріч 6). Після обговорення нової ОП чи змін до наявної ОП на рівні РГ, подальші зміни узгоджуються із стейкхолдерами, представниками студентського самоврядування, керівником ГЗ, навчальною частиною та затверджуються на рівні ЗВО (затвердження Вченою радою з подальшим введенням в дію наказом ректора). Проект ОП розміщується на сайті ЗВО для ознайомлення стейкхолдерами (<https://surli.cc/rnojmf>). Протоколи РГ, надані ЕГ, підтверджують періодичний розгляд та оновлення як загалом ОП, так і ОК у межах ОП. До прикладу, результатом засідання РГ, яке відбулося 24 червня 2024 р. (Протокол № 10) було розглянуто (і внесено відповідні зміни) такі питання: щодо внесення змін до ОП (було додано ЗК 08 «Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності»); щодо методичного забезпечення та оновлення РПНД ОП; щодо залучення роботодавців, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу на ОП та ін.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як

партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Здобувачі в УжНУ мають змогу впливати на перегляд ОП та якість освіти як безпосередньо, так і через органи студентського самоврядування. У ЗВО для цього передбачено низку механізмів. По-перше, шляхом проведення періодичних опитувань здобувачів (<https://surl.gd/giuxs>). По-друге, шляхом спілкування здобувачів з викладачами під час занять (Зустріч 3; Зустріч 4). По-третє, шляхом регулярних зустрічей здобувачів із кураторами. По-четверте, шляхом участі здобувачів у роботі органів ЗВО (Вчена рада факультету, Вчена рада університету), які розглядають питання якості освіти. По-п'яте, шляхом залучення здобувачів до складу РГ з розробки ОП (здобувач 4-го курсу ОП А. Радько є членом РГ з розробки ОП). За результатами висловлених здобувачами зауважень та пропозицій приймаються (у випадку обґрунтованості чи масштабності пропозицій) відповідні рішення. Під час зустрічей здобувачі підтвердили можливість впливати на зміст та якість ОП (Зустріч 4; Зустріч 5). Відтак ЕГ робить висновок, що здобувачі мають змогу впливати на зміст та якість ОП, їхні пропозиції втілюються у порядку та в терміни, визначені ЗВО. Також ЗВО проводить опитування з питань забезпечення якості освіти серед здобувачів, а отримана в результаті опитування інформація аналізується та використовується для вдосконалення змісту та якості ОП.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Роботодавці залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості. По-перше, до складу робочої групи ОП 2024 р. входить представник роботодавців – Костюк Анатолій В'ячеславович (народний депутат України). По-друге, роботодавці мають змогу впливати на зміст та якість ОП, надаючи пропозиції за результатами перегляду проекту ОП, який розміщений на сайті ЗВО. По-третє, роботодавці залучаються до перегляду змісту ОП, надаючи рецензії на освітню програму. Зокрема, рецензії на ОП 2024 р. писали такі представники роботодавців, як: Ковач Юрій Володимирович – начальник управління організаційної роботи та забезпечення діяльності керівництва Закарпатської обласної військової адміністрації; Трофименко Микола Олександрович – заступник начальника Західного міжрегіонального управління НАДС – начальник відділу у Закарпатській, Львівській, Тернопільській, Івано-Франківській областях; Бабунич Оксана Юрївна – керівник Секретаріату Закарпатської обласної організації політичної партії «Європейська Солідарність». По-четверте, роботодавці залучаються до реалізації освітнього процесу на ОП як сумісники, а також – беручи участь у зустрічах та заходах із студентами. По-п'яте, роботодавці надають можливість здобувачам проходити практику на базі інституцій, які вони представляють. Під час зустрічі з ЕГ, роботодавці підтвердили наявність можливостей та свою участь у періодичному перегляді змісту та якості ОП. Водночас роботодавці висловили низку пропозицій, які можуть посилити ОП: збільшення практичної складової під час підготовки здобувачів за ОП; викладання в межах ОП ОК, які стосуються проектного менеджменту, євроінтеграційних процесів, політичного аналізу та прогнозування, комунікації тощо (Зустріч 6). Відтак ЕГ робить висновок, що пропозиції роботодавців щодо ОП втілюються в порядку і в терміни, визначені ЗВО.

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

В УжНУ існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників ОП. Цим займається Центр гуманітарно-виховної роботи, профорієнтації та працевлаштування. Основними напрямками діяльності Центру є такі: виховна робота; змістовний відпочинок здобувачів у вільний час; надання методичної та практичної допомоги іншим структурним підрозділам ЗВО; презентація ЗВО на ринку освітніх послуг та на ринку праці; профорієнтаційна робота; співпраця із закладами освіти різного рівня та органами влади, які функціонують у сфері освіти; налагодження співпраці з потенційними роботодавцями; координація виховних та профорієнтаційних заходів (днів відкритих дверей, ярмарок вакансій, днів кар'єри тощо). У структурі Центру гуманітарно-виховної роботи, профорієнтації та працевлаштування функціонують низка відділів: відділ гуманітарно-виховної роботи; відділ сприяння працевлаштуванню та профорієнтації; відділ соціально-психологічної служби (<https://surl.li/mlvbol>). Окрім того, у ЗВО функціонує Центр кар'єри, серед основних напрямків діяльності якого сприяння професійному становленню здобувачів; формування бізнес-середовища (у контексті вибору й планування професійної кар'єри здобувачів); спрямування здобувачів до активного пошуку роботи; надання здобувачам допомоги у працевлаштуванні та реалізації власних проєктів (<https://surl.li/tekmb>). Збір інформації про кар'єрний шлях випускників та комунікація із випускниками загалом на ОП відбувається у кілька способів: 1. Залучення випускників ОП до загальноуніверситетських профорієнтаційних та кар'єрних заходів «Ярмарок вакансій» та «День кар'єри ЄС» (<https://surl.li/hwzleq>; <https://surl.li/qdsazq>). 2. Контакти з випускниками через інституційні механізми: Асоціацію політологів і міжнародників УжНУ та Міжнародну Асоціацію випускників УжНУ (<https://surl.cc/pysrww>; <https://surl.cc/owufqv>). 3. Проведення з ініціативи кафедри в УжНУ «Дня політолога» (<https://surl.li/dxdrpun>) та інших зустрічей з випускниками. 4. Особисті контакти НПП з випускниками. НПП та випускники підтвердили наявність тісних контактів із кафедрою політології та державного управління (Зустріч 3; Зустріч 9). Також випускники підтвердили можливість висловлювати свої побажання та рекомендації щодо вдосконалення ОП, які враховуються ЗВО. Серед основних напрямків вдосконалення ОП випускники, під час зустрічі, висловили такі: посилення практичної складової навчання на ОП; викладання ОК, які формують ораторське мистецтво, навички проектного менеджменту тощо. Також випускники відзначили, що більшість з них працюють за отриманим фахом, а знання, здобуті під час навчання, допомогли їм опанувати обрану професію (Зустріч 9).

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

Внутрішня система забезпечення якості УжНУ містить низку механізмів реагування на виявлені недоліки як освітнього процесу загалом, так і конкретних ОП, зокрема. Йдеться про такі механізми: 1. Регулярні опитування здобувачів, за результатами яких вносяться зміни до ОП чи нормативних документів ЗВО. 2. Періодичні внутрішні аудити, які мають на меті виявлення недоліків освітнього процесу (Зустріч 7). 3. Функціонування інституцій з питань якості освіти: відділ планування, організації та контролю освітнього процесу (<https://surl.li/ivaxfs>); відділ моніторингу якості освіти, методичного та інформаційного забезпечення освітнього процесу (<https://surl.gd/uxfuhm>); відділ ліцензування та акредитації (<https://surl.gd/bamoab>). 4. Анкетування здобувачів та НПП у рамках реалізації проєкту «Ініціатива академічної доброчесності» (<https://surl.li/vzsklw>). За результатами внутрішніх аудитів, моніторингу та інформації від стейкхолдерів вносяться зміни до ОП та нормативно-правових документів ЗВО, покращується інформаційне висвітлення питань якості освіти, вдосконалюється комунікація із всіма учасниками освітнього процесу, здійснюються зміни інституційного забезпечення якості освіти та ін. Відтак ЕГ робить висновок, що система внутрішнього забезпечення якості ЗВО виявляє та дає змогу вчасно реагувати на виявлені недоліки в ОП або освітній діяльності з реалізації ОП.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Остання акредитація ОП (спеціальності) відбувалася у 2014 р., за результати якої (згідно Відомостей СО та результатів зустрічей) було враховано всі висловлені зауваження: оновлено наукове та навчально-методичне забезпечення; оновлено фонд електронної бібліотеки новітньою літературою (Огляд матеріально-технічної бази, що використовується під час реалізації ОП); інтенсифіковано взаємодію з роботодавцями та залучено їх до реалізації освітнього процесу на ОП; активізовано міжнародне співробітництво тощо. Також у ЗВО існує практика моніторингу результатів акредитації інших ОП і врахування (у випадку дотичності та доцільності) зауважень та рекомендацій, висловлених під час їхньої акредитації. Гарант ОП та НПП мають можливість отримувати всю необхідну інформацію (Зустріч 7). Відтак ЕГ робить висновок, що ЗВО аналізує результати зовнішнього забезпечення якості та враховує їх під час перегляду ОП.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Основні засади залучення учасників академічної спільноти УжНУ до внутрішнього забезпечення якості вищої освіти визначені Положенням «Про систему внутрішнього забезпечення якості освіти ДВНЗ УжНУ». Відповідно до Положення, система внутрішнього забезпечення якості освіти ЗВО включає: визначення принципів та процедур забезпечення ЯО; моніторинг, періодичний перегляд та вдосконалення ОП; оцінювання здобувачів та НПП; забезпечення якості НПП, підвищення їхньої кваліфікації; ресурсне забезпечення ОП; наявність інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом; публічність освітнього процесу; дотримання академічної доброчесності тощо (<https://surl.gd/ulwqzc>). Академічна спільнота має змогу впливати на якість освіти на ОП шляхом участі у засіданнях РГ; участі у засіданнях кафедри політології та державного управління; участі у засіданнях Вченої ради факультету суспільних наук; участі у засіданнях Вченої ради університету тощо (Зустріч 3; Зустріч 7). Між інституціями, що забезпечують якість освіти, відбувається ефективна взаємодія та комунікація, що забезпечує формування стійкої культури якості освіти, її формування та реалізації на багатьох рівнях, починаючи від індивідуального рівня, і закінчуючи загальноуніверситетським рівнем (Зустріч 7; Зустріч 8).

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ЗВО послідовно дотримується визначених процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП. Здобувачі та роботодавці залучені до процесу періодичного перегляду ОП та забезпечення ЯО. У ЗВО існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників ОП. Система забезпечення ЯО забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки. Результати зовнішнього забезпечення ЯО беруться до уваги під час перегляду ОП. В академічній спільноті ЗВО сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку ОП.

Недоліки

Не виявлено.

Рекомендації

Призначити на кафедрі політології та державного управління особу, відповідальну за збирання, аналіз та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників ОП (термін виконання – до початку 2025-2026 н.р.).

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила та процедури, що регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу в ДВНЗ 'УжНУ' регламентуються низкою внутрішніх нормативних документів, які є у відкритому доступі на офіційному сайті (<https://surl.li/knuwye>). Правові засади діяльності закладу визначено у Статуті ЗВО (<https://surl.li/iaewbg>). Організацію освітнього процесу, форми навчання та функції його учасників врегульовано у Положенні про організацію освітнього процесу (2020 р.) (<https://surl.li/mqyhsq>). Значну увагу приділено питанню дотримання академічної доброчесності, що закріплено у Положенні про академічну доброчесність (2017 р.) (<https://surl.li/chojos>). Окремо відзначено нормативне регулювання наукової діяльності здобувачів у Положенні про Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених (2016 р.) (<https://surl.li/rlbgzk>) та Положенні про студентське самоврядування (2025 р.) (<https://surl.li/egxydw>). Чітко визначено правила щодо конкурсного добору та трудових відносин науково-педагогічних представників, які зафіксовані у Порядку проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) (2016 р.) (<https://surl.li/egohbn>). Під час знайомства із сайтом університету, ЕГ відзначила доступність та прозорість пошуку вище окреслених документів у розділі 'Нормативні документи' (<https://surl.li/hqlfae>). Після аналізу документів ЕГ пересвідчилась, що документи, які регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу на момент перегляду є чинними, доступними та зрозумілими.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

Проєкт ОП 'Політологія' (2024 р.), станом на дату проведення акредитаційної експертизи, розміщено на офіційному сайті університету(у розділі 'Інфо-центр' (<https://surl.li/gsqxxu>). Пропозиції та зауваження зацікавлених осіб до проєкту ОП можна надсилати на електронну адресу кафедри політології і державного управління (<https://surl.li/pcfctz>).

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Інформація про ОП 'Політологія' оприлюднена у відкритому доступі на офіційному сайті ЗВО (<https://surl.li/zkajsd>), що було підтверджено гарантом ОП. Інформація щодо формування індивідуального навчального плану висвітлена у Положенні про організацію освітнього процесу (<https://surl.li/mqyhsq>). Інформація щодо можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти за ОП оприлюднена на офіційному сайті (<https://surl.li/knuwye>), у розділі 'Інфо-центр' (<https://surl.li/zclpyu>) у вкладці 'Освітні компоненти (вибіркові)' (<https://surl.li/pfpnsn>). Достатність обсягу інформації про ОП та можливість формування індивідуальної траєкторії навчання було підтверджено здобувачами вищої освіти та гарантом ОП на зустрічах з ЕГ. Також у ЗВО передбачена можливість зворотного зв'язку зі службою технічної підтримки вебсайту у розділі

'Техпідтримка' (<https://surl.li/xjlbsa>). Під час аналізу функціонування системи електронного навчання ЕГ було визначено алгоритми оновлення інформації, що забезпечують її актуальність, а також механізми наповнення та контролю контенту, все це було встановлено під час зустрічі зі структурним підрозділом, який відповідає за функціонування системи електронного навчання (Робота з системою електронного навчання).

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Нормативні правила та процедури, що визначають права та обов'язки учасників освітнього процесу, є структурованими, зрозумілими та доступними. Усі учасники освітнього процесу дотримуються встановлених вимог під час реалізації ОП. Проект ОП 'Політологія' оприлюднено на офіційному сайті університету, що забезпечує відкритий доступ до інформації для всіх зацікавлених сторін. Передбачена можливість подання пропозицій та зауважень шляхом звернення на електронну адресу кафедри політології і публічного управління. Обсяг оприлюдненої інформації є достатнім для ознайомлення з ключовими характеристиками ОП.

Недоліки

Не виявлено.

Рекомендації

ЕГ рекомендує провести комплексний аналіз та оновлення, за потреби, нормативних документів, які частково втратили актуальність. Оновлення має відповідати сучасним вимогам вищої освіти, в тому числі змінам 2024-2025 рр., забезпечувати їхню узгодженість із чинним законодавством і сприяти підвищенню якості освітнього процесу.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галуззями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

не застосовується

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

не застосовується

3. Заклад вищої освіти здатний сформувати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

не застосовується

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

не застосовується

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

не застосовується

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

не застосовується

Недоліки

не застосовується

Рекомендації

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	ID 9939.pdf	SlicAkkT6Za82kcDSk4kPMGGUbatG3oJ4aN4uznonak=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Панасенко Ганна Сергіївна

Члени експертної групи

Бучин Микола Антонович

Лебідь Дар`я Павлівна